

Jelentés

a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet 2025. évi munkájáról

A Magyar Nemzeti Tanács és a Vajdaság Autonóm Tartomány alapításában működő, zentai székhelyű Vajdasági Magyar Művelődési Intézetben (a továbbiakban: Intézet) 2025-ben folyamatos, szerteágazó és az Intézet alaptevékenységeit kiszolgáló feladatellátás valósult meg.

A 2025-ös évben az Intézetben a következő tevékenységek valósultak meg:

- tovább bővült a vajdasági magyar könyv-, kép-, periodika - és levéltári gyűjtemény, a digitális tartalmak nemcsak a közgyűjteményi anyagok digitális feldolgozásával bővültek, de új tartalmak keletkeztek az értéktárprojekthez a Nektár adatbázisban, a szellemi kulturális örökség védelméhez kapcsolódóan, valamint gyarapodott a népzenei adatbázis;
- a műkedvelő csoportok szakmai segítségnyújtása állandó tevékenység;
- módszertani segítségnyújtás biztosítása a magyar érdekeltségű közgyűjteményi feladatkörrel rendelkező intézményeknek, szervezeteknek; amennyiben szükséges, szakmai segítségnyújtás a digitális mentés és feldolgozás területén;
- folytatódott a vajdasági magyar digitális archívum (VAMADIA): Délvidéki arcképcsarnok, Periodikatár, Hangtár, Fotótár tartalmainak feltöltése és publikus felületének fejlesztése;
- folytatódott a vamadia.rs keresőjének fejlesztése;
- folytatódott a tartományi jelentőségű és kiemelt közművelődési programoknak a szervezése, koordinálása
- a könyvkiadás során segítségnyújtás a helytörténettel foglalkozó szerzőknek, kutatóknak, szaklektorokat és a nyomdai előkészítést biztosítva, újabb gyűjtemények felkutatása, amelyek digitálisan mentésre kerültek;
- megvalósult a könyvkiadás
- szakmai együttműködés a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetséggel;
- szakmai együttműködés a Hagyományok Házával;
- szakmai együttműködés a Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztallal és a Nemzeti Művelődési Intézettel;
- szakmai együttműködés az Országos Széchényi Könyvtárral

-
- szakmai együttműködés a Kapocs Könyvtári Csoporthoz tartozó könyvtárakkal
  - szakmai együttműködés a vajdasági, magyar érdekeltségű közművelődési intézményekkel, múzeumokkal
  - szakmai együttműködés a Tájház Szövetséggel
  - folytatódott a Hagyományok Háza Hálózat – Vajdaság munkája, amely magas szakmai színvonalat képvisel – a Hagyományok Háza vajdasági szakembereinek köszönhetően, valamint olyan kiváló komplex programok születtek meg és utaznak Vajdaság-szerte, amelyeket a helyi szakemberek hívtak életre, és amelyek komplex módon, mégis a helyi igényekre válaszolva tudják segíteni az utánpótlás-nevelést; az igényes, a néphagyományra, népművészetre épülő, játékos tudásátadást a gyermekeknek;
  - folytatódott a szervezett népzeneoktatás a Tisza mentén;
  - Kárpát-medencei szakmai tanácskozások és határon átnyúló programok szervezése
  - a VMMI tevékenységének népszerűsítése

A VAJDASÁGI MAGYAR KÖNYV-, KÉP-, MOZGÓKÉP-, HANGZÓANYAG ÉS LEVÉLTÁRI GYŰJTEMÉNY BŐVÍTÉSE, KÖZZÉTÉTELE ÉS NÉPSZERŰSÍTÉSE.....	4
DIGITALIZÁLÁSI PROGRAM	5
DIGITÁLIS TARTALOMSZOLGÁLTATÁS.....	12
ANYAORSZÁGI, KÁRPÁT-MEDENCEI ÉS EURÓPAI KÖTŐDÉSEK	17
A HÁLÓZATOSODÁS, MINT A KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS ÉS MEGTARTÁS ESZKÖZE. SZAKMAI FEJLESZTÉS A NÉPHAGYOMÁNNYAL FOGLALKOZÓ KÖZÖSSÉGEK KÖRÉBEN	20
A KÖZÖSSÉGI RÉSZVÉTEL HAGYOMÁNYOS ÉS ÚJ FORMÁINAK ÖSZTÖNZÉSE, AZ EMBERI ÉS TÁRSADALMI TŐKE GYARAPÍTÁSA.....	33
SZAKMAI KÉPZÉSEK, TALÁLKOZÓK, SZEMLÉK	41
TUDOMÁNYOSSÁG	44
A KULTURÁLIS KÍNÁLAT ÁLTALÁNOS HOZZÁFÉRHETŐSÉGE, A MŰVÉSZETI ALKOTÁSOK TERJESZTÉSE, KIADÓI TEVÉKENYSÉG	46

A VAJDASÁGI MAGYAR KÖNYV-, KÉP-, MOZGÓKÉP-, HANGZÓANYAG ÉS LEVÉLTÁRI GYŰJTEMÉNY BŐVÍTÉSE, KÖZZÉTÉTELE ÉS NÉPSZERŰSÍTÉSE

A 2025-ös évben könyvtárunk katalógusa összesen 221 tétellel gyarapodott (monografikus kiadványok: 164; periodikák: 57). A gyarapodás jelentős részét a Gerold László-hagyaték katalógizálása jelentette (162 tétel).

Könyvtárunk számára három írói hagyatékot ajánlottak fel az örökösök az év folyamán: dr. Páll Sándor (1954–2010) irodalomkutató, művelődéstörténész, Káich Katalin és Vajda Gábor (1945–2008) kritikus, irodalomtörténész könyvhagyatékát. Mindhárom könyvgyűjteményből egy-egy gondosan válogatott állományt fogadtunk be.

2025-ben az újraindult Márai-programnak köszönhetően is gazdagodott könyvtárunk új, magyarországi kiadványokkal (86 könyv), valamint az Országház Könyvkiadó és az Alkotmánybíróság Könyvtára is értékes kiadványokat adományozott könyvtárunknak. A könyvadományok feldolgozása a következő években esedékes.

Használt könyvtári dokumentumok száma: 181.

Az év elején a könyvtár adatszolgáltatási kötelezettségének megfelelően leadtuk a 2024-es évre vonatkozó statisztikai adatokat a Szerb Nemzeti Könyvtár elektronikus rendszerébe.

A revízió munkálatai a 2025-ös évben is folytatódtak: az év folyamán sikerült befejezni a külső raktárban tárolt periodikák revízióját, ezzel lezárult az állomány első teljes revíziója Intézetünkben.

DIGITALIZÁLÁSI PROGRAM

Intézetünk egyik fő feladata a digitalizálás és archiválás. 2025-ben folytatódott az Intézetben már archivált anyagok metaadatolása, valamint az archívumban található adatok nyilvántartásának átszervezése, a katalógusrendszer kidolgozása a digitális könyvtár, médiatár, fotó-, hang- és mozgóképarchívum területén, valamint ezek integrálása a már meglévő rendszerekbe.

2025-ben PDF-, és JPG-formátumban összesen 152 325 oldalnyi dokumentum (szöveg, képanyag, plakát) digitalizálását végeztük el. Tételesen:

- *Torontál. 1915–1944.* (21 161 oldal)
- *Torontál Vármegye Hivatalos Lapja. 1904–1918.* (10 090 oldal)
- *A Torontál hivatalos melléklete. 1888–1895.* (2484 oldal)
- *Bácsország: vajdasági honismereti szemle. 1995–2022.* (10 065 oldal)
- *Bácska Topola és vidéke. 1926., 1932–35.* (836 oldal)

A topolyai Juhász Erzsébet Könyvtár helytörténeti könyvállománya (85 713 oldal). Sejpes Ferenc–Foky István: *Gyöngyvirág*; Györe Géza: *A horvát és a szerb irodalom magyar recepciója*; Harkai Vass Éva: *A művészregény a 20. századi magyar irodalomban*; Harkai Vass Éva: *Ami feltáruul s ami nem*; Harkai Vass Éva: *Ezredvégi megálló*; Harkai Vass Éva: *Rések és korosztályok*; Harkai Vass Éva: *Sárszegtől délre*; Harkai Vass Éva: *Tolsztoj és Kirkegaard Berlinben*; Harkai Vass Éva: *Verstörténések*; Hornyik Miklós: *Meghasonlásunk története*; Kocsis Antal: *Zentagunaras múltjából*; Kocsis Antal: *Települések, templomok Topolyán és Bajsán az Árpád- és a középkorban*; László R. Judit–Szombathy Zsuzsa: *Istenek tenyerén – Magyarok Hawaiiin*; Lázár Balázs: *Krajovai és topolyai báró Kray Pál táborszernagy katonai pályája*; Bojan Krivokapić: *Trči Lilit, zapinju demoni*; Desanka Maksimović: *Vetrova uspavanka Pesme za decu*; Dr Bogoljub Zelen: *Sećanja i zapisi; Bibliografija 1; Bibliografija 2-3*; Dr Josip Mirnić: *Radnički pokret u Bačkoj do formiranja socijal-demokratske partije ugarske*; Josip Mirnić: *Nemci u Bačkoj u drugom svetskom ratu*; Dr Nikola Živković: *Ratna šteta koju je Bugarska učinila Jugoslaviji 1941-1944.*; Miroslav Maksimović: *Bol*; Oskar Davičo: *Svetlaci neslični sebi*; Dr Kornel Đere, dr Pavle Tomić, Jožef Ipač: *Opština Bačka Topola*; Radojka Kuvizić: *Draganja pesme*; Gordana Maletić: *Tri mudraca i pseća zvezda*; Milovan R. Pecelj: *Jevto Dediđer život i delo*; Milan Paroški: *Hronika za ujedinjeno srpsko kraljevstvo*; Jožef Debreceni: *Hladni krematorijum*; Zoran V. Momčilović: *Gospodski park*; Sanela Pavlica: *Dome moj; 9. likovni susret Subotica 1970; 10. likovni susret Subotica 1971; 11. likovni susret Subotica 1972*; Endre Penovac: *Likovni salon 5-19. jun 2017.*; Čaba Paško: *Otac Paško u kuhinji*; Đorđe Jović: *Crtež*; Dr Zoltan Namestovski, Tibor Nagy, Nikola Beko, Janoš Hadži, Friđeš Rak: *Više od veka*; Dr Danilo Kecić: *Žene Vojvodine u ratu i revoluciji 1941-1945*; Dr Milan D. Ljubojević: *Računovodstvene prevare preventivna i reaktivna*

odbrana; Mladen Vrtunski: *Kuća užasa*; Rak Lajoš, Slobodan Backović, Nada Marinković: *Tehnika fizičkog eksperimenta*; Misija; Mišo Mudrić: *Dani drugačijeg življenja*; Ivan Lazarević: *Rukovodna kultura i javni nastup*; Zločini okupatora i njihovih pomagača u vojvodini 1941-1944; Tode Nikoletić: *Tajna svetog koplja*; Karolj Brindza: *Nemirna ravnica*; *Almanah pozorišta Vojvodine*; Radovan Ždrale: *Glinine kočije*; Szombathy Bálint: *Új idők, új művészet*; Szombathy Bálint: *B+B*; Szombathy Bálint: *Yu retorika*; Toldi Éva: *A múltprezentáció lehetőségei*; Tomán László: *A bűnös irodalompolitikától az irodalom bűneiig*; Törköly István: *Az utolsó lövés*; Tóth Ferenc: *Kálmány Lajos nyomában*; Tóth Ferenc: *Önvédelem*; Tóth Ferenc: *Topolya és környéke népballadái*; szerk. Lendák-Kabók Karolina: *Üvegplafon?*; Lovas Ildikó: *Rózsaketrec*; Majoros Sándor: *Akácfaínk sokáig élnek*; Majoros Sándor: *Az ellenség földje*; Majoros Sándor: *Az eperfa nyolcadik gyökere*; Mašut Popivoda: *Karkatur Észak-Bácskában*; Mirnics Zsuzsa: *Kapaszkodó*; Mirnics Zsuzsa: *Órásköz 12*; szerk. Brindza Károly, Csubela Ferenc, Gulyás László, dr.Pénovátz Antal, Tóth József, Tóth László, dr.Varga Sándor: *Moravica monográfiája - Közlöny 1.*; szerk. Brindza Károly, Csubela Ferenc, Gulyás László, dr.Pénovátz Antal, Tóth József, Tóth László, dr.Varga Sándor: *Moravica monográfiája - Közlöny 2.*; N. Czirok Ferenc: *Akár szabad szolga*; összeáll.: Berkes László, Horváth Mátyás: *Napsugár*; Német Klaudió: *A rebellis Csubela Ferenc*; Rahim Bērisha: *Közelebb, mint amilyen távol*; szerk. Szendrő Péter: *Gépelemek*; szerk. Juhász Géza: *A vajdasági ég alatt*; szerk. Toldi Éva: *Az ördög és a molnárlegény*; Balázs Attila: *Szerelem, szerelem*; Bálint Béla: *Kékperje*; Burány Nándor: *Hadjárat*; Csépe Imre: *Alkonyatban*; Csépe Imre: *Fordul a szél*; Csépe Imre: *Tarisznyás emberek*; Csorba Béla: *Tücsökmadarak a hóban*; Dér Zoltán: *Az öröm felé*; E.Charles Vivian: *Robin Hood*; szerk. Dévavári Zoltán, Lévy Endre, Urbán János: *Életjel 1958 - 1967*; Fehér Kálmán: *Összjáték*; Florika Stefan: *Tetten ért bánat*; Fülöp Gábor: *LEŐ görögülésben*; Gál László: *Noé bárkája*; Gion Nándor: *Latroknak is játszott*; Gobby Fehér Gyula: *Másokat hívó hang*; Gvido Tartalja: *Seholsincs állattan*; John Steinbeck: *Érik a gyümölcs*; John Steinbeck: *Érik a gyümölcs 2.*; Kalapis Zoltán: *Festők nyomában*; Kolozsi Tibor: *Gyeplő és zabra*; Kontra Ferenc: *Drávaszögi kereszték*; Kontra Ferenc: *Ősök jussán*; Laták István: *Földi bodza*; Lévy Endre: *Csillámok remegnek*; Lévy Endre: *Malomkövek*; Major Nándor: *Vereség*; Harkai Imre: *Salašarski sistem Bačke Topole*; Harkai Imre: *Graditeljstvo Bačke Topole*; Đorđe Sudarski Red: *Reči koje čine moj sprovod*; Danilo Tomić: *Jugoslovenska agrarna teorija i politika*; 28. *Prolećna izložba ULUV-a 1979.*; Branko Stevanbović: *Foka iz potoka*; Branko Stevanbović: *Leto ti kažem*; Danilo G. Diklić: *Bački sokolac i sokolčani*; Đoko Stojičić: *Nalivanje zrna*; Judita Šalgo: *Život na stolu*; Milan Stefanović: *Kića*; Branko Stefanović: *Kada se lavu zamrsi griva*; Milan B. Stojaković: *Strepnja i poruke*; Dr Danilo Kecić: *Omladina Vojvodine u ratu i revoluciji 1941-1945*; Daniel Holo: *Opis i sistem ocenjivanja podolske rase goveda*; *Program aktivnosti organizacije saveza komunista opštine Backa Topola u daljem razvoju društveno-politickih i ekonomskih odnosa u komuni*; Sava Stepanov: *Umetnost bez granice*; Oto Tolnai: *Savremena poezija Vojvodine*; Zvonimir Golubović: *Šarvarska golgota 1941-1945*; Zvonimir Golubović: *Racija u Južnoj Bačkoj 1942.*; Vićazoslav Hronjec: *So, ali pesak*; Spasoje Grahovac: *Pesma i njena interpretacija*; V. A. Hronjec: *Čisti utorak*; Vićazoslav Hronjec: *Stakleni vetar*; Vićazoslav

Hronjec: *Mlin za kafu*; Geza Đere: *Bibliografija; Bilten Közlöny; Bilten Közlöny; Deset godina umetničke kolonije Bačka Topola*; Đorđe Fišer: *Dnevnik dežurne budale*; Đorđe Fišer: *Kako raste mamu*; Dušan Pavlica: *Čovek koji nikad neće dobiti vodu*; Grupa Autora: *Ekonomika i organizacija poljoprivrednih preduzeća*; Ferenc Feher: *Ispovesti saputnika*; Ferenc Feher: *Pesma đaka sa salaša*; Ferenc Feher: *Tragom predaka*; Ferenc Feher: *U srcu mi more pritajeno*; Fudbalski klub *jedinstvo kolut*; Grad *tišine*; Karolj Brindza: *Osnivanje i rad narodnooslobodilačkih odbora u naseljima Bačkotopolske opštine*; Ješa Denegri: *Srpska umetnost 1950-2000 šezdesete*; Karolj Brindza: *Dr Janoš Hadži, lekar i čovek*; Ljiljana Dugalić: *Luka u čarobnom dvorištu*; Vićazoslav Hronjec: *Slovo po koži*; Dušan Belča: *Legenda o belom*; Milan Bešlin: *Masada*; Prokopije Milenković: *Agrarna politika Vojvodine*; Rade Mirić: *Poslovane Asocijacije i samoupravno preduzeće*; Rade Mirić: *Proces samoupravne integracije*; Tatjana Nježić: *Mira Banjac ne daj se*; Brindza Karolj: *Mlinarstvo Bačke Topole i okoline dva i po veka tradicije*; 1979 *művészeti napok Topolya Dani umetnosti B. Topola*; Mirjana R. Milojković: *Novembar u šeširu*; Laslo Tot: *Osmesi saznanja*; Gal Gizela, Santo Ferenc: *5. sportski susreti radnika pogrebne delatnosti Jugoslavije*; Boško Matić, Dušan Perković: *Boško Buha*; Mikša Ber, Karolj Bridza: *Sto godina Dobrovojnog vatrogasnog društva iz Bačke Topole*; Ješa Denegri: *Srpska umetnost 1950-2000 devedesete*; Ješa Denegri: *Srpska umetnost 1950-2000. Sedamdesete*; Mirjana Radujković Milojković: *Konak; Prednacr Statusa opštine Stara Moravica*; Sava Stojkov: *Odavde do Rembreanta*; Urbán János: *Életjel*; Urbán János: *Fölszakadnak a felhők; Vajdaság kincsei; Vajdasági marasztaló*; Varga Péter, Szűcs Budai József: *A muzsika könyve 7.*; Virág Gábor: *A topolyai Járasi Magyar Népszínház*; Virág Gábor: *Topolya történeti családnevei*; Weiss Zoltán: *Salom; Bačka Topola*; Cerovina Andrea: *Tihi Vrisak*; Desanka Maksimović: *Pradevojčica*; Dr. Andraš David: *Mostovi uzajamnosti*; Petar Marjanović: *Očima dramaturga*; Milan Bešlin: *Odbrana*; Radmila Belić: *Jecaj rastanka*; Jasna Melvinger: *Avans za danas*; Dragan Lukić: *Od kuće do škole*; Slavko Almažan: *Pantomima za nedeljno popodne*; Andruskó Károly: *Život kubikaša-barabera*; Marta Feher: *Vojvodino, ovakvu te volim*; Živan Milisavac: *Poruke iza rešetaka*; Radojka Kuvizić: *Ranjeni mir*; Radojka Kuvizić: *Vojvođanski žitopev*; Karolj Bešnji: *Znamenita mesta Stare Moravice*; Laslo Tot: *Elementi razdora; Umetnička kolonija - Bačka Topola*; Dr Milivoje Trklja: *Sistem zadovoljavanja zajedničkih potreba; XI međuklupski festival amaterskog filma; Sto godina vodoprivrede opština Bačka Topola i Mali Idjoš; Kratak pregled istorije međunarodnog radničkog pokreta; Antologija detinjstva*; Karolj Bridza: *Monografije Bačke Topole*; Petar Kačavenda: *Omladina u revoluciji*; Branislav Janić: *Zobnatica 1779-1983; Vode Vojvodine*; Rade Obrenović: *Tata, zvoni telefon*; Rajko R. Karišić: *Hilandar za vekove vekova*; Dimitrije Milovanov: *Razvoj koncepcije i realizacija hidrosistema DTD*; Robert Yugovich: *Olja, pravo lice sex-industrije*; Stefan Janjić: *Ništa se nije desilo*; Zoltan Kalapoš: *Vojvođanski indžiliri, mašinci, svetlo pisci...; 100 godina fudbala u Bačkoj Topoli 1913-2013*; Lévy Endre: *Malomkövek*; Major Nándor: *Vereség*; Majtényi Mihály: *A magunk nyomában*; Móricz Zsigmond: *Légy jó mindhalálig*; Németh István: *Díszudvar*; Németh István: *Bűhüm meg a lotyogi*; Németh István: *Hűtlen este*; Németh István: *Kertmozi*; Németh István: *Lepkelánc*; Pap József: *Ráadás és maradvány*; Saffer Pál: *Folyók, hegyek, emberek*; Saffer Pál: *Hideg*

neonfény; Szücs Imre: Kölyökkerülőben; Terék Anna: Háttal a napnak; Tolnai Ottó: Rokokokokó; Tóth Ferenc: Halál a síkban; Sinkó Kalló Katalin: Kalotaszegi nagyírásos; Tóth Ferenc: Szó és szív; Várady Tibor: Mi történt Écskán?; Végel László: Balkáni szépség, avagy Slemil fattyúja; Végel László: Neoplanta, avagy az Ígéret Földje; Szügyi Zoltán: Két part között két folyó; Brasnyó István: Família; szerk. Biljana Labus: Kutak u srcu mom - Bačka Topola u detaljima; Karolj Bešnji: Znamenita mesta Stare Moravice; Laslo Tot: Elementi razdora; Umetnička kolonija - Bačka Topola; Dragoljub Jovičić: U dosluhu sa sobom; Đuro Batrićević: Ljudevit Lajoš Čaki; Izložbe; Umetnička kolonija Bačke Topole; Marinko Stojanović: Taekwon-Do; Milkša Ber: Od kalupa do fabrike; Omladinske radne akcije; Umetničke kolonije Vojvodine; Savremeni likovni umetnici Vojvodine; Tóth József Alapítvány; Topolya - Bačka Topola; Miško Šuvaković: Csernik Attila; Straub; Dr Bogoljub Zelen: Analiza zdravstvenog stanja stanovništva; Tatjana Popović: Buket čičaka; Dušan Pavlica: Esejroman 2500 rečenica; Dušan Pavlica: Svebitnost roman u 1600 rečenica; Milutin Smiljanić: Narodne biblioteke Vojvodine u 1969. godini; Uroš Mikulić: U raljama smrti; Dunja Hercigonja: Velika Britanija i spoljnopolitički položaj Jugoslavije 1929-1933; Uroš Mikulić: Pod pogrešnim nebom; Slavica D. Damjanović: Kroz trepavice neba; Kolonizacija vojvođanskih oblasti; Sunce u suncokretu; Bojan Krivokapić: Vila Fazanka; Dušan Pavlica: Pripovedači i predskazanje; Đorđije Popović: Radio u Vojvodini; Rastislav Stojsavljević: Opština Bačka Topola geografska monografija; Imre Šrajter: Sećanje na ratne dane; Izabrani spisi Dragiše Stanojevića; Borislav Vesnić: Posne godine; Antal Kočiš: Komadići crijepa govore...; Nada Đorđević: Sjećanja i snovi; Kawamura Genki: Se i gatti scomparissero dal mondo; Borislav Vesnić: Senke sumraka; Kako izveštavati o mentalnom zdravlju; Tima Dimitrijević: Krvava okupacija Bačke I; Tima Dimitrijević: Krvava okupacija Bačke II; Branko Stevanović: Avanture Kraljevića Marka; Izabrani spisi Dragiše Stanojevića; Florika Stefan: Satnica; Smiljana Đurović: Državna intervencija u industriji Jugoslavije; Izabrani spisi Djoke Mijatovica; Izabrani spisi Branka Mihajlovića; Farma Truzsinszki; Miloš Gvozdenović: Gvozden; Jožef Ipač: Kratak pregled marksističke filozofije; 50. Izložba umetničke kolonije Bačka Topola; Branislav Seničić, Mr. Višeslav Krsmanović: Doping-smrt sporta; Magda Simin: San mladosti; Eva Ras: Bed of silver; Dr. Zoltan Namestovski, Tibor Nagy, Janoš Hadži: Više od veka; Sindikat Radnika Poljoprivrede: Rezultati poslovanja radnih organizacija u 1968. godini I tendencije privrednih kretanja; Nikola Todorović: Navodnjavanje u praksi; Đurđica Tipold-Mojzeš: 50 godina Narodne Biblioteke u Bačkoj Topoli 1945-1995; Virág Gábor: Od šegrtske škole do srednje tehničke škole u Bačkoj Topoli; Borislav Vesnić: Crni petak; szerk. Dr. Nagy Sándor, Dr.Tóth Ágoston, Dr.Zelen Bogoljub, Dr. Sétáló József, Dr. Dévay Lajos, Dr. Varga Sándor: Kórházon és klinikán kívül dolgozó orvosok első szakmai tanácskozása - Szakdolgozatok gyűjteménye; Branislav Janić: Zobnatica u vremenu i prostoru; Gyurgyák János: Szerzők és szerkesztők kézikönyve; Gyurgyák János: A tudományos írás alapjai; Milovan Raonić: Crnac u Bijelom Polju; Pupaljci istorije 2; Todor Stojkov: Vlada Milana Stojadinovica; Sinagoge i jevrejsko nasleđe u jugoistočnoj Evropi; Šešević Radomir - Čiča: Dolaze dani; Milan Počuča-Divoseljački: Most u vremenu; Bora Radovanović-Petko: Partizanska štamparija na šušnjarevom salašu; Statutarna odluka; Statutarna odluka opštinske

organizacije saveza komunista Backa Topola; Mašut Popivoda: *Karkatur na severu Bačke; Pregled rada zdravstvene službe; Slikarska kolonija u Senti; Statut opštine Bačka Topola*; Prof. dr Lajčo Klajn: *Genocid i kazna; Vojvodina 1943*; Boško Petrović: *Pevač II*; Bojan Krivokapić: *Proleće se na put sprema*; dr. Šandor Varga: *Mladi i seks*; dr. Šandor Varga: *Sida stop*; Vasa Pelagić i Vojvodina; Dr. Borislav Jankulov: *Pregled kolonizacije Vojvodine u XVIII i XIX veku*; Dr. Šandor Varga: *Sida, Stop!*; Miodrag-Bato LJ. Radunović: *Obnova Radunove Kule*; Sreta Savić Kolja: *Narodnooslobodilački rat i revolucija u Vojvodini*; Dr. Milan Vesović: *Ilegalna štampa KPJ 1929-1941*; Boško Petrović: *Pevač 1*; Dr. Vanko: *Starokineski sistem vežbi*; Imre Dévics: *Umetnička kolonija u Bačkoj Topoli; Bácsország, vajdasági honismereti szemle 30. szám Délvidék 1941-44*; Fehér Márta: *Vajdaság, én így szeretlek*; Hangya András: *Crteži skice*; Náray Éva: *Szívem csücske, Topolya a részletekben lakozik*; Táborosi László: *100 éves a topolyai labdarúgás 1913-2013*; Valter Béla-Bogoljub Zelen-Brindza Károly: *Topolya egészségügye*; Papp Árpád-Raffai Judit: *Építészet és emlékezet*; Rind Melitta: *Haj, szénárú, szénára*; Fehér Ferenc: *Szeptemberi útravaló*; Tóth Ferenc: *Csontomiglan-csontodiglan*; Urbán János: *Tűzsziget*; Urbán János: *Tűzsziget 2*; : *A Topolyai Április 20* Általános Iskola diáklapja XIX évf. 1. szám; Bencsik Zoltán Dr. – Herczeg György: *A topolyai szertorna rövid története*; Cservenák Pál: *Topolyai kalauz*; Gázsó Hargita: *Becsöngettek*; Papp László – Besnyi Károly: *A labdarúgó egyesület 100 éve képekben*; Vankó Gergely: *A tiszta tudat tanítása*; Vankó Gergely: *Zen*; Vojnits Tivadar: *Kallódó emlékek batárja*; Vukovics Géza: *Zeng az ének*; Zoran Šećerov és Witch: *Life is...!*; Besnyi Károly: *Jeles helyeink*; Juhász Erzsébet: *A régi ház*; Vankó Gergely: *Vakok ideje*; Vass Borsodi Borbála: *A szó igaz hősei*; Brindza Károly: *Forradalmi munkásmozgalom a topolyai járásban 1919-1929_2 rész*; szerk. Gázsó Hargita: *Vajdaságot átfogó kiállítás a reformáció 500. évfordulója alkalmából*; Paskó Csaba: *Paskó atya konyhája - Első szakácskönyvem*; Tóth Tibor: *A mi sporthőseink*; AIK Összetett Társulat Munkaszervezet: *A Topola húsipari munkaszervezet gazdaságos ügyvitelére vonatkozó rendszabályok terve az 1981-1985 közötti időszakban*; Petkovics Kálmán: *A mostoha barázda*; Jó Pajtás: *Tücsökzene*; Branko Stevanović: *Tótágast*; Vajda Gábor: *Források és partok*; Dr. Vankó Gergely: *A megvilágosodás tibeti ösvénye*; Zentai múzeum: *Zentai művésztelep*; Fütő János és dr. Maruzsenszki József: *A vetéstől az aratásig*; Arany Zsuzsanna: *Kosztolányi Dezső élete*; Boza Béla - Gracza Anna: *Morovici mondások*; Autori: Mikša Ber, Karolj Brindza: *Sto godina Dobrovoljno vatrogasno društvo iz Bačke Topole*; Máriás Endre: *A siker arcai*; Toldi Éva: *Önértésváltozatok, identitástapasztalatok*; Vladislav Rotbart: *Ne feledd el régi barátod*; szerk. id. Novák Mihály, Kiss Klára: *30 éves a bácskossuthfalvi nemzetközi művésztelep*; Vasági Mária: *Eszter könyve*; Berényi Emőke, Herédi Károly: *Vajdasági ládafia*; Tóth Ferenc: *Ősztől tavaszig*; Községi képviselő-testület: *Topolya község statutúma*; Lovra Éva - Bereczki Zoltán: *Vajdaság építészete*; Benedek Miklós: *Miközben halkan*; Benedek Miklós: *Mintha emberekből állna*; Bada István - Bada Johanna: *Olvasni szigorúan tilos!*; Barlai Anna: *Egyedül*; Barlai Anna: *A lány könyve*; Toldi Éva: *"Összetartozó neszek"*; Vigh Rudolf: *Menet közben*; Besnyi Károly: *Lenyomatok*; Szajányi Törköly István: *Darumadár többé vissza nem száll*; Besnyi Károly: *A moravicai ipartestület 100 éve*; Váradi Tibor: *Délvidéki (vajdasági) magyar jogászok*; Iványi István, Magyar László: *Szabadka és vidéke*; Vankó Gergely: *Őrhely*

a teljességben; Vojnits Tivadar: Meredek utakon; Vasagy Mária: Kövecsek; Beer Miksa, Brindza Károly: A topolyai tűzoltótestület 100 éve; Besnyi Károly: Betiltott ünnep; Bencsik Orsolya: Több élet; Bárth János: Bácskai magyar reformátusok a XIX. század elején; Bárth János: Bácskai magyar reformátusok a XIX. század elején; Gróf Nádasdy Borbála: Maradni szabad!; Gróf Nádasdy Borbála: A szabadság szaga; Szűcs Imre: Fecskebölcső; Vodič kroz prava osoba sa invaliditetom u republici Srbiji; Juhász Erzsébet: A régi ház; Bencsik Orsolya: Énekes Krisztina rongyikái; Besnyi Károly: Jól égett a pipájuk; Miroslav Antic: A világ bal fele; Bábel - esszépályázat - 1998; Besnyi Károly: Rivaldafényben; Oláh István: Kisszállás a ködfüggöny mögött; Szimin Magda: Mire a meggyfa kivirágzik; 7Nap: Pénteki találkozások; Dušan Plavša: Zeneművészet; Pénovátz Antal: Ó-Morovica, jaj Pacsér; Szekeres László: Középkori települések Északkelet-Bácskában; Ádor Pál: Nemzetközi politikai és gazdasági viszonyok, a munkásosztály társadalmi történelmi szerepe; Ádor Pál: Nemzetközi munkásmozgalom történetének rövid áttekintése; szerk: Vass Géza: Örökségvédelem 1; szerk: Dr. Harkai Imre: Topolya monográfiája; Stevan Raičković: Végtelen Udvarok; Đurđica Tipold-Mojzeš: A topolyai népkönyvtár 50 éve 1945-1995; Kollár Lajos: 25 éves a Dévics Imre Kerámiai Művésztelep; szerk: Tomán László, Majtényi Mihály, Tóth Ferenc, Gobby Fehér Gyula, Varga Zoltán: Színművek; Pénovátz Antal: A Pacséri földművelés és állattartás szótára; Pénovátz Antal: Jaj de széles, jaj de hosszú ez az út...; Brindza Károly: Forradalmi munkásmozgalom a topolyai járásban 1895-1918 (2. rész); Cseres Tibor: Hideg napok - Vérbosszú bácskában; Cservenák Pál: Vasárnap délben 2; Cservenák Pál: Vasárnap délben 3; Fehér Ferenc: A madár árnyéka; Fehér Ferenc: Madarak folyója; szerk: Dr. Juhász Géza: Marad a gyerek ha látszik; Milena Marković: Gyerekek; Sihelnik Ágnes: Vidékünk értékei; Terék Anna: Három; Aleksandar Predojević: Harkai Hunor kosárlabda-küldetése; Dr. Bencsik Zoltán - Herczeg György: A topolyai szertorna rövid története; Dunja Davidović: Maca Sivka i krava Živka; G. Nagy Lilla Imola: Délvidék titkai; Vajdasági Magyar Helytörténeti Társaság: Évkönyv 10; Bori Imre: Idő, idő, tavaszidő; Fazekas Katalin: Versfűzér; Kontra Ferenc: A fiú; Tatjana Popovic: Sve ljubavi jedne vrane; Vajdasági Magyar Helytörténeti Társaság: Évkönyv 13; Đorđina Čupić: Pesme; Vicei Károly: Délvidéki Muszáj-Herkules; Csernik Attila, Csernik Emese: Brasnyó István: Az Írماغ; Horkai Gulyás Etelka: A fény nyomában; Bácskay Zoltán: Délvidéki magyar útikönyv; Cservenák Pál: Bácska szívében; Vajdasági Magyar Helytörténeti Társaság: Évkönyv 8; Végel László: Judit; Milivoj Nervin: Sutra azaz holnap; Brindza Károly: Forradalmi munkásmozgalom a topolyai járásban II. 1 rész.

A kisoroszi tájház néprajzi gyűjteményének könyvei (4965 oldal). Dr. Takács Ferencz: Szűz Mária dicsérete ima és énekeskönyv; Szekeres Dezső szöveges füzet; Dr. Burány Béla: Dél-Tisza vidéki vadvirágok; Inség és kölcsönség; Harmonia Sacra; A Szentségház Dicsőséges Szent Királyának; Jósavay Gábor: Lelki Gyöngyök - Imá - és énekeskönyv; szerk. Lányi Ernő, Dr. Greksa Kázmér: Cantate Imá -és Énekgyűjtemény (hiányos); Szögédi Endre: Imák és énekek - A Római Kath. Ifjúság Használatára; szerk. Takácsy Lajos: Orgona virágok - Imák és énekek a Római Kath. hivek használatára; Magyar kántor; Gerely József: A miatyánk könyve.

Bácsfeketehegyi helytörténeti könyvek (1518 oldal). Hallgató Imre: A feketicsi református templom kétszáz éve; Virág Gábor: Feketicsi móringlevelek; Ágoston, Dr. Hodosy, Kiss, Margit, Póth, Sárközy: A megtartó egyház; Kórizs József: Szilády János lelkész, a feketehegyi prédikátor; Kórizs József - Sárközi Ottilia: Fényképek Bácsfeketehegy múltjából és jelenéből 1.; Kórizs József - Sárközi Ottilia: Fényképek Bácsfeketehegy múltjából és jelenéből 2.; Kórizs József - Sárközi Ottilia: Fényképek Bácsfeketehegy múltjából és jelenéből 3.; Szögi Csaba: Szakura angyalai.

Egyéb könyvek (1914 oldal). Kerámia minták; Jovan Đorđević: Preodnica; Sinkó Kalló Katalin: Kalotaszegi nagyírások; Nagy Sívó Zoltán: Bukovina, mit vétettem?; Szép Ernő: Mátyás király tréfái; Bakator Judit–Mészárosné Bába Lúcia: Hosszú a jegenyesor – Debelyacsa monográfiája.

- Romhányi Ibi. Fényképek, plakátok, dokumentumok (300 oldal)
- Dormán László fotónegatív gyűjteménye (7575 db)
- A Vajdasági Magyar Szövetség fényképgyűjteménye, 1994-2007. évek (5704 db)

DIGITÁLIS TARTALOMSZOLGÁLTATÁS

Hangtár. 2025-ben folytatódott a néprajzi anyag adatolása és feltöltése a **Vajdasági Magyar Digitális Archívum (Vamadia)** felületére. Ebben az évben 120 hanganyagot töltöttünk fel a hangtárba, amelyek Gomboson, Hertelendyfalván, Kupuszinán, Moholon, Sándoregyházán és Székelykevéen lettek felgyűjtve. A gyűjtéseket Bodor Anikó, Burány Béla, Király Ernő, Kiss Lajos, Kovács Endre végezték az 1960-as és 70-es években. Műfajukat tekintve nagyon változatos anyagok: népszokások dalai, vallásos népdalok, hangszeres népzene, bőjti lánytáncok dalai, népballadák, katonadalok, szerelmi népdalok is megtalálhatók a gyűjtésekben. A népzeneészek és népi énekesek előszeretettel használják a néprajzi hanganyagok internetes adatbázisát műsoraik összeállításához, mivel a hangfelvételekről a stílusos megformálást is meg lehet tanulni az adott népdal előadásához.

Fotótár. A 2025-ös évben a Fotótár összesen 3267 tétellel gyarapodott. A gyarapodás legnagyobb részét a Noborder IPA projekthez kapcsolódó, tájházi tárgyafotók feltöltése jelentette: Néprajzi, helytörténeti gyűjtemények – Tordai tájház (354 fotó), Néprajzi gyűjtemények – Szajáni néprajzi gyűjtemény (232 fotó), Néprajzi gyűjtemények – Magda-lak, Tornynos (456 fotó). Szintén ehhez a projekthez kapcsolódott a hertelendyfalvi Tamási Áron Székely-Magyar Művelődési Egyesület gyűjteményének feltöltése (646 fotó), továbbá megkezdődött a Banat Heritage Portal IPA programban dokumentált tájházi tárgyafotók feltöltése is: Néprajzi gyűjtemények – Kisoroszi tájház (285 fotó), amely azonban publikusan a Banatdia portálon fog megjelenni. 2025-ben ismét lehetőségünk volt Tandari Erzsébetet is bekapcsolni a fotófeltöltésbe, így a Martonosi Digitális Fotóarchívum is bővíthetett (681 fotó).

Az önkéntes külső fotófeltöltők 2025-ben jelentős arányban járultak hozzá a Fotótár gyarapodásához dr. Fehér Viktornak, a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar tanársegédjének köszönhetően. A kar hallgatói a Fotótörténet kurzus keretében személyenként 50 darab fotót töltöttek fel – ez a 2025-ös évben összesen 603 fotót jelentett. A hallgatók által feltöltött fotók nagy része még nem esett át az adminisztráción, mely a következő műveleteket foglalja magába: 1. a *válogatás* során a gyenge minőségű, hiányosan adatolt vagy csekély dokumentumértékkel rendelkező fotók nem kerülnek publikálásra; 2. *kiegészítő adatolás* – fotótípus, technika, tárgyszavak kapcsolása a fotóhoz; 3. szükség esetén a fotó *minőségének javítása* (kiegyenesítés, vágás). Adminisztrálás után a hallgatók képei is elérhetőek lesznek a Fotótárban.

A Fotótár gyarapodása – 2025	
Gyűjteményi egység	db
Néprajzi gyűjtemények – Tordai tájház	354
Néprajzi gyűjtemények – Szajáni néprajzi gyűjtemény	232
Néprajzi gyűjtemények – Magda-lak, Tornynos	456
A hertelendyfalvi Tamási Áron Székely-Magyar Művelődési Egyesület gyűjtemény	646
Néprajzi gyűjtemények – Kisoroszi tájház	285
Külső fotófeltöltők – MTTK hallgatói	603
Martonosi Digitális Fotóarchívum	681
Egyéb	10
Összesen	3267

Periodikátár. *Torontál*, 1906–1944. (31 654 feltöltött oldal). *Torontál Vármegye Hivatalos Lapja*, 1904–1918. (10 090 feltöltött oldal). *Torontál* hivatalos melléklete, 1888–1892. (1083 feltöltött oldal). *7 Nap*, 2023. (3552 feltöltött oldal). *Temerini Újság*, 2022–2025. (1912 feltöltött oldal). *Bácsország: vajdasági honismereti szemle*, 1995–2022. (10 065 feltöltött oldal). *Bácska Topola és vidéke*, 1926., 1932–35. (836 feltöltött oldal).

A Vamadiára feltöltött oldalak száma összesen: 59 192.

Az adminisztrátor feladata az volt, hogy a *Magyar Szó* napilap vamadiás lapszámait metaadatokkal lássa el. A 2025-ös évben a 2004-es, 2005-ös, 2007-es, 2009-es, 2010-es, 2014-es, 2015-ös, 2017-es, 2020-as és 2022-es *Magyar Szó*-évfolyammal foglalkozott.

Az alapadatok kategóriában az alternatív szöveget és az oldalszámozást töltötte ki, valamint szerzői minősítéseket kapcsolt a lapszámokhoz. Továbbá a *Magyar Szó* különböző mellékleteit és azok adatait (cím, alcím, lapszám, munkatársak) adta hozzá a jelzett évfolyamok lapszámaihoz. Az alábbi mellékletek váltak láthatóvá és kereshetővé a munkája nyomán: *Kilátó*, *Napsugár*, *Grimasz*, *Sportvilág*, *Hirdető*, *Hétvége*, *Filkó*, *Üveggolyó*, *Gyógykalauz*, *Karácsonyi melléklet*, *Szilveszteri melléklet*.

Délvidéki arcképcsarnok. A 2025-ös munkaévben a Délvidéki arcképcsarnokban szereplő szerzői profilokhoz kapcsolódó adatok közül leginkább a szakirodalmi tételek és az adott szerzővel készített interjúk listája bővült. Az admin feladatai közé tartozik a még élő és alkotó szerzők munkásságának mindennapi figyelemmel követése is. Amennyiben új interjú vagy az alkotóhoz köthető szakirodalom, illetve kiadvány jelenik meg, akkor az rövid időn belül megjelenik az Archívumban is. A menetrendszerű adatolói folyamat továbbra is Gerold László: *Vajdasági magyar irodalmi lexikon* c. munkája alapján történik. A jelenlegi szakaszban a

Délvidéki arcképcsarnokban szereplő szerzők neveire adott találatok szűrése és a releváns tartalmak profilhoz csatolása zajlik.

2025-ben a következő személyek szerzői profilja került bővítésre, szerkesztésre, módosításra: Pejin Attila, Andrić Edit, Dormán László, B. Varga László, Majoros Sándor, Kormányos Ákos, Berényi Emőke, Szombathy Bálint, Bencsik Orsolya, Urbán András, dr. Forró Lajos, Rajslji Emese, Siflis Zoltán, Szőke Anna, Hász Róbert, Szedlár Rudolf, Mák Ferenc, Farkas Zsuzsa, Beretka Ferenc, Tolnai Ottó, Csík Mónika, Bíró Tímea, Fejős Csilla, Végel László, dr. Máriás (Máriás Béla), Orovec Krisztina, Maurits Ferenc, L. Móger Tímea, Juhász Erzsébet, Bicskei Gabriella, Hornyik György, Siflis Zoltán, Harkai Vass Éva, Radics Viktória, Molnár Tibor, Orcsik Roland, Beszédes István, Fekete J. József, Antalovics Péter, Borsi Ferenc, Verebes Ernő, Szegedi Szabó Béla, Terék Anna, Szajkó István, Kerekes Sándor, Bicskei István, Bicskei Zoltán, Blazsek Ferenc, ifj. Virág Gábor, Balázs Attila, Nagy Abonyi Ágnes, Bodor Anikó, Bodrits István, Dudás Károly, Bálint Béla, Bodrogvári Ferenc, Valkai Zoltán, Harkai Imre, Soltis Lajos, Bozsik Péter, Bogdán József, Herceg János, Gallusz László, Bognár Antal, Bognár Attila, Draxler-Kunkin Zsuzsanna, Jódal Rózsa, Borbély Mihály, Balogh István, Bordás Győző, Silling István, Silling Léda, Matuska Márton, Máriás Endre, Verebes Ernő, Péter László, Oláh Tamás, Gerold László, T. Kiss Tamás, Bori Imre, Fenyvesi Ottó, Borsodi Ferenc, Borús Rózsa, Raffai Judit, Krizsán Szilvia, Boschán Sándor, Bosnyák István, Farkas Róbert, Bozóki Anasztázia, Ladányi István, Sirbik Attila, Böndör Pál, Böröcsök Erzsébet, Böröcsök László, Lajber György, Brajjer Lajos, Várady Tibor, Brenner János, Berényi Emőke, Brestyánszki Boros Rozália, Brindza Károly, Bródy Mihály, Bodor Anikó, Burány Béla, Kiss Lajos, Penavin Olga, Szöllősy Vágó László, Andric Edit, Burány Nándor, Kollár Árpád, Burkus Valéria, Székely Tibor, Czakó Tibor, Czérna Ágnes, G. Czimmer Anna, Cziráky Imre, Hernyák György, Czirok Attila, N. Czirok Ferenc, Csányi Endre, Sáfrány Attila, Csányi Erzsébet, Baráti Csanyiga Mónika, Csápek József, Tóth Livia, Csécsei Erzsébet, Cseh Márta, Csépe Imre, Raj Rozália, Klemm József, Ternovác István, Szloboda Tibor, Csernik Árpád, Szögi Csaba, Csernik Attila, Cservenák Pál, Faragó Kornélia, Sándor Zoltán, Csorba Béla, Hicsik Dóra, Losoncz Alpár, Hulló István, Huzsvár László, Csorba István, Németh István, Csorba Zoltán, Mészáros Zoltán, Fehér Ferenc, Toldi Éva, Csordás Mihály, Csuka János, Csuka Zoltán, Táborosi Margaréta, Faragó Árpád, Pap József, Hovány Lajos, Petkovics Kálmán, Toma Viktória, Kovács Jolánka, Tari István, Magyar László, Csúszó Dezső, Danyi Magdolna, Danyi Zoltán, Táborosi László, Darvas Gábor és Utsi Csilla.

Kiadványtár. A Vamadia kiadványtárában jelenleg 908 PDF-el rendelkező, tehát online olvasható könyv található. A felkerülő kiadványok adatlapján az alapadatok, a szerzői minősítések, a tartalomjegyzék, valamint az illusztrációk jegyzéke kerül adatolásra. 2025-ben adatolt kiadványok: Kónya Sándor–Juhász Gyula (szerk.): *A zentai kertek alatt*. VMMI, Zenta, 2021.; Thurzó Lajos: *Tavaszi Jánoska elindul*. Tankönyvkiadó Intézet, Újvidék, 1991.; Virág Kiss Anita (főszerk.): *4 határon át*, 2019.; Resócki Rolland: *Mutasd meg az utrinai utcát!*. Szabadka, Zenta, Ada, 2024.; Boganov Edit (szerk.): *Polgári kori magyar szövetkezetek*. Budapest, 2024.; Majtényi Mihály: *Májusfa*. JMK, Újvidék, 1948.; Majtényi Mihály: *Forró*

föld. Testvériség-Egység, Újvidék, 1950.; Majtényi Mihály: Élő víz. Testvériség-Egység, Újvidék, 1951.; Majtényi Mihály: Garabonciás. Testvériség-Egység, Újvidék, 1952.; Majtényi Mihály: Lássuk a medvét. Forum, Újvidék, 1959.; Majtényi Mihály: Csillagszámoló. Forum, Újvidék, 1963.; Majtényi Mihály: Így is történhetett. Forum, Újvidék, 1968.; Majtényi Mihály: Remények batárján. Forum, Újvidék, 1971.; Majtényi Mihály: Betűtánc. Forum, Újvidék, 1975.; Majtényi Mihály: Hétfejű sárkány. Forum, Újvidék, 1981.; Majtényi Mihály: Kokain. Magyar Szó, Újvidék, 2011.; Majtényi Mihály: Mocsár. Forum, Újvidék, 2011.

A VMMI weboldalának fejlesztése. 2025-ben a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet honlapjának fejlesztése során több, a felhasználói élményt és az adminisztrációs kezelhetőséget javító módosítás és új funkció került bevezetésre. A fejlesztések elsődleges célja a weboldal átláthatóságának, használhatóságának és vizuális egységességének növelése volt, valamint az, hogy a szakmai és közönségfelület egyaránt naprakészen, egyszerűen kezelhető módon szolgálja az Intézet munkáját.

A Munkatársak szekcióban megvalósult az adminfelületen belüli szerkeszthető megjelenítési sorrend. A Könyvtári szakszolgálat aloldalon kis csempék formájában jelennek meg az Intézetből elérhető SZIE-adatbázisok (MeRSZ, Akadémiai Kiadó Szótárak, SZAKTÁRS, SzóTudásTár, Kossuth Kiadó, Typotex Interkönyv). Az Események modulban több finomítás történt: az események kiemelése a dátum lejártával automatikusan megszűnik; a helyszínmező logikája javult, így csak akkor jelenik meg vessző az adatok között, ha valóban több elem szerepel; valamint az új időpontok a lista végére kerülnek, ami adminisztrációs szempontból jelentősen egyszerűsíti a kezelést. Az űrlapok beérkező válaszáinál a fontos mezők (név, település) kiemelten jelennek meg.

A Személyek/Kapcsolattartók modulban megvalósult az elérhetőségek közvetlen megjelenítése kattintásra, valamint javításra került az adatátvitel a publikált eseményekhez. A keresési funkciók bővültek: a könyvek, kiadványok és személyek között teljes névre is lehet keresni, illetve a kialakított általános kereső a honlap teljes tartalmában keres.

A Kiadványok szekcióban átalakult a megjelenítés és a logika: a hangzóanyagok is kiemelhetők, a sorozatokhoz tartozó könyvek rendezett, nem véletlenszerű sorrendben jelennek meg, és az egyes sorozatokra kattintva immár az adott sorozat összes kötete látható. A rendezési lehetőségek kibővültek (szerző, cím, kiadási év szerint).

A képi megjelenés terén is történt előrelépés: csökkent a pixelesedés mértéke a rendezvények és felhívások illusztrációinál, valamint a rendszer a nem négyzetes képarányokhoz is jobban alkalmazkodik. Elkészült a Galéria modul és annak összekapcsolása az „Ez történt a VMMI-ben” rovat tartalmaival.

További fejlesztések között szerepelt a Drámatár átemelése az adattárból az új felületre, a címkék kattinthatóvá tétele és keresési funkcióhoz kötése, valamint a „Mit gyűjtünk éppen?” blokk szerkeszthetőségének biztosítása az adminfelületen. Emellett megtörtént a

VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET
ZAVOD ZA KULTURU VOJVODANSKIH MAĐARA
INSTITUTE FOR HUNGARIAN CULTURE IN VOJVODINA

Poštanska 18, 24400 Senta, Srbija
Telefon: +381 (24) 816 790
Fax: +381 (24) 816 390
Mobil: +381 63 563 115
E-mail: info@vmmi.org
www.vmmi.org

---

fejlesztésekhez szükséges kitelepítés és külön fejlesztői (dev) környezet kialakítása. A fejlesztéseket a Jusoft cég végezte.

ANYAORSZÁGI, KÁRPÁT-MEDENCEI ÉS EURÓPAI KÖTÖDÉSEK

Magyar Kultúra Napja délvidéki központi ünnepsége. A 2025-ös díjkiosztó ünnepséget 2025. január 24-én a zentai Művelődési Ház színháztermében tartotta meg a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, a Thurzó Lajos Művelődési-Oktatási Központ és a Zentai Magyar Kamaraszínház társszervezésében.

A magyar kultúra napja délvidéki központi ünnepségén a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség idei Aranyplakett díját Dr. Kövér László, a Magyar Országgyűlés elnöke vehette át. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet külmunkatársa, dr. Mák Ferenc irodalom-és művelődéstörténész Magyar Életfa díjban részesült.

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a belgrádi Collegium Hungaricum 2025. január 23-án, csütörtökön nyitotta meg a **Magyar Nemzeti Múzeum Top 10 fotó- és panókiállítását** a zentai Kiszsinagógában, a magyar kultúra napja délvidéki központi ünnepségének kísérőrendezvényeként.

A kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeum különleges műtárgyainak válogatásán keresztül mutatja be Magyarországot több mint ezeréves, gazdag múltját és fordulatos évszázadait. Többek között megtekinthető volt a koronázási palást, Erzsébet királyné ruhadereka, amelyben meggyilkolták, illetve a Beethoven majd Liszt Ferenc tulajdonában lévő Broadwood zongora is. A Magyar Nemzeti Múzeum kiállítási anyaga mellett a Hagyományok Háza vajdasági hálózatának tanfolyamain készült kézműves alkotásokat bemutató kiállítás is helyet kapott.

Vajdasági Szép Magyar Könyv. A 2024. évi pályázatra 15 kiadó nevezte a kiadványait, összesen 39-et. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet 3 kiadványát jutalmazta a zsűri. A gyermek- és ifjúsági kiadványok kategóriájában a legszebb könyv díját dr. Raffai Judit és Resócki Vázsonyi Csilla *A Tisza* című kötete kapta, melynek illusztrátora és műszaki szerkesztője Kanyó Ervin volt (nyomda: Panonia-Print). A szépirodalmi kiadványok kategóriájában dicséret oklevelet kapott Balogh István *Mesebor* című drámakötete (műszaki szerkesztő: Beszédes István, nyomda: Panonia-Print). A tudományos és értekező prózai művek, szakkönyvek, felsőoktatási kiadványok kategóriában Resócki Rolland *Mutasd meg az utrinai utcát!* című munkája kapott dicséret oklevelet (borítóterv: Mészáros Júlia, nyomda: Grafoprodukt).

Kárpát-medencei Közművelődési Fórum. Kárpát-medencei közművelődési fórumot szervezett a VMMI a magyar kultúra napja alkalmából Zentán január 25-én a Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal tagjainak, valamint a diaszpórában működő ernyőszervezetek vezetőinek. Két szekcióban folyt a megbeszélés és a munka. A Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal tagjai megvitatták többek között a 2024/2025-ös Négy határon át vetélkedő szervezési teendőit, a KKK kapcsolatainak ápolását, együttműködési lehetőségeit,

jövőbeli programjait, programcseréit, közös törekvéseit. A másik szekcióban a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség elnöke a diaszpórából érkezett ernyőszervezetek vezetőivel tartott megbeszélést az évfordulókról, jubileumokról, az ernyőszerkezeti feladatvállalásokról a tömbben és a szórványban, közművelődési jó gyakorlatokról. A fórumon részt vett Intézetünk mellett a Csemadok (Felvidék), az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (Erdély), a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet (Muravidék), a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség (Vajdaság), a HUM Szarajevói Magyar Polgárok Egyesülete (Bosznia és Hercegovina), a Magyarok Teleház Szervezete (Macedónia), a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (Horvátország), a Határon Túli Magyarokért Alapítvány (Pécs), a Hagyományok Háza (Budapest), valamint az Agrárminisztérium Hungarikum Főosztálya képviselője.

Jubileumi ünnep Kolozsvárott. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület 140 éves jubileuma alkalmából a Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal tagjai részt vettek a nagy múlttal rendelkező és a közösségépítés terén eredményes egyesület alkalmi ünnepségén. Intézetünket Kormányos K. Gyöngyi igazgató asszony képviselte.

Látogatás Észak-Macedóniában. A Magyar Nemzeti Tanács képviseletében Hugyik Richárd, a Végrehajtó Bizottság elnöke Kormányos Katona Gyöngyi igazgatóasszonnyal és Kudlik Zoltánnal, a Nagy Imre Társaság alelnökével Shutus Józsefnek, a macedóniai Teleház Szervezet elnökének meghívására az észak-macedóniai Krusevóba látogatott, ahol elhelyezték az emlékezés virágát az 1956-ban Magyarországról Krusevóba menekült magyarok tiszteletére felállított emléktáblánál a szkopjei Magyar Nagykövetség, Krusevó önkormányzata és a macedóniai magyarság képviselőivel.

A megemlékezést követően a Krusevói Köztársaság Tíz Napja elnevezésű rendezvénysorozat keretében köszöntőt mondott a VMMI igazgatója, Kormányos K. Gyöngyi, majd egy órás kulturális műsorral bemutatkozott a kishegyesi Rizgetős táncegyüttes és kísérezeneke, nagy sikert aratva folklórműsorukkal. A rendezvény egyik támogatója a Magyar Nemzeti Tanács volt.

Négy határon át vetélkedő. A Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal alapítói (Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet, Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva és az NMI Művelődési Intézet), valamint a Felvidéki Magyar Értéktár 2024 őszén negyedik alkalommal hirdette meg a Négy határon át interaktív, honismereti, többfordulós Kárpát-medencei vetélkedőt a külhoni értékek megismertetéséért és őrzéséért, valamint az értéktárak bővítéséért. A vetélkedő célja, hogy közelebb hozza a Kárpát-medencei értékeket a határon túli régiókban és az anyaországban élő nemzedékek számára. A projekt 2024 májusában indult és 2025 tavaszán zárult.

A vetélkedő célcsoportja: külhoni – felvidéki, erdélyi, muravidéki, vajdasági – magyar iskolák felső tagozatos – 6., 7. és 8. osztályos – tanulói. A vetélkedőre csapatok jelentkezhetnek,

amelyek 3 diákból és egy felkészítő pedagógusból álltak. A vetélkedő nulladik fordulója a regisztráció és beugrófeladat volt, mely szeptember 16-ától október 11-éig tartott, és amelyre 59 csapat jelentkezett: 13 vajdasági, 25 erdélyi, 15 felvidéki, 6 muravidéki. Vajdaságból 52 fő jelentkezett a vetélkedőre (39 gyermek és 13 pedagógus) 11 településről: Szabadkáról, Padéről, Zentáról, Szajánból, Óbecséről, Topolyáról, Kúláról, Kispiacról, Zentagunarasról, Magyarkanizsáról és Moholról, valamint 13 szakember. 2024-ben az 1. forduló (Túrázd át a Kárpát-medencét!) október 14-e és november 4-e között, zajlott, valamint sor került a 2. fordulóra is (Forog a Kárpát-medence!) melyet november 6-án nyitottunk meg és december 19-én zártunk. A 3. forduló (Terepmunkára fel!) 2025. január 31-én végződött. A beérkezett munkákat régióként háromfős szakmai zsűri értékelt. A vajdasági regionális elődöntőre 2025. március 6-án került sor Zentán. A vajdasági csapatok közül a zentai Tiszavirág, a topolyai Szókincsörzök, valamint a padéi Mária Terézia csapata került ki győztesen, ennek értelmében ők jutottak tovább a magyarországi nagydöntőre, emellett négy csapat, a kispiai HáVÉKá, a Moholi Leányok, a szajáni Lánglovagok és a szabadkai Vajdasági Lányok csapata részesült különdíjban. A döntő 2025. április 3–5-e között került megrendezésre Szegeden, a Grosics Akadémián.

A vetélkedő a Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal programja, a vajdasági regionális vetélkedőt a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet szervezte, a projektet az Agrárminisztérium Hungarikum Bizottság támogatta.

Útra, kamasz! Júliusban került megrendezésre Orfűn az Útra, Kamasz! tábor a muravidéki, lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet szervezésében, amelyhez Intézetünk is társult társszervezőként. Vajdaságból hat fiatal és egy kísérő vett részt az ötnapos táborban.

A HÁLÓZATOSODÁS, MINT A KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS ÉS MEGTARTÁS ESZKÖZE. SZAKMAI FEJLESZTÉS A NÉPHAGYOMÁNNYAL FOGLALKOZÓ KÖZÖSSÉGEK KÖRÉBEN

I. Vajdasági Magyar Értéktár (VMÉ)

Vajdasági Magyar Értéktár Bizottság (VMÉB). A Vajdasági Magyar Értéktár Bizottság tisztújító ülésére 2025. március 26-án került sor Zentán, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet oszlopcsarnokában. Az ülésen sor került az új elnök és elnökhelyettesek megválasztására és kinevezésére.

Az ülésen a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet munkatársai ismertették az elmúlt évek munkáját, továbbá egyeztettek a jelenlévő tagokkal a bizottság további működése és a javasolt, elfogadott, kidolgozott/kidolgozásra váró értékek kapcsán, továbbá arról, hogy mely értékek legyenek javasolva a jövőben a hungarikum címre.

Külhoni nemzetrészt értéktár. Az idei évben a külhoni értéktár nem gazdagodott új elemmel, azonban fontos volt elmondani, hogy egy vajdasági értéket hungarikummá minősítettek. A déli harangszó, mint kulturális örökség 2013-ban került be a Vajdasági Magyar Értéktár – külhoni nemzetrészt értéktárába. 2024 júniusában az érték magasabb szintre jutott és a Kiemelkedő Nemzeti (Magyar) Értéktárába került. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet a Professzorok Batthyány Körével együttműködve 2024 őszén felterjesztette a déli harangszót a Hungarikumok Gyűjteményébe, a javaslat 2025. február 11-én pozitív elbírálásban részesült. Ezzel a déli harangszó lett az első olyan hungarikum, amely Vajdaságból indult útjára, és sikeresen jutott fel a nemzeti értékpiramis csúcsára.

Települési értéktárak. Az elmúlt félévben nőtt a települési értéktárak érdeklődése, újra kezd aktívan mozgolódní több bizottság is. Ez többek között betudható az intézet által szervezett Értéktár-konferenciának is, ahol a résztvevők új lendületet, inspirációt meríthettek a Kárpát-medencei példákból. Több településen folyik új értékjavaslatok kidolgozása, illetve több helyen indultak törekvések új értéktárak megalakítására is.

Magyarországi kapcsolatok, együttműködések, rendezvények. Intézetünk több Kárpát-medencei rendezvényen is képviselte és bemutatta a Vajdasági Magyar Értéktárat: a 82. Országos Élelmiszeripari és Mezőgazdasági Kiállításon és Vásáron, az V. Magyar Értékek Napján, a 16. Hungarikum Fesztiválon Nagyszebenben, valamint a Hungarikum Díjátadó Gálán a déli harangszó hungarikummá válása kapcsán.

82. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás (OMÉK). A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet kiállítóként vett részt a 2025. szeptember 18–21. között a Hungexpo

területén megrendezett 82. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállításon (OMÉK). Az intézet az E pavilonban képviseltette magát, a délvidéki magyar kézművesek, ipar- és népművészek asztalai mellett. A kiállításon a hungarikumok és nemzeti értékek képviselői, valamint a vármegyei és külhoni értéktárak delegáltjai mutatkoztak be. A rendezvényt Nagy István agrárminiszter nyitotta meg. A programok között szakmai előadások, pódiumbeszélgetések, kulturális és gasztronómiai bemutatók szerepeltek. Az intézet az általa kiadott könyveket és kiadványokat, hímzett népi öltözeteket és díszes kerámiákat hozott, amelyek a vajdasági hagyományos kézműves foglalkozásokat reprezentálták.

5. Magyar Értékek Napja. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és az általa koordinált Vajdasági Magyar Értéktár képviselői részt vettek az V. Magyar Értékek Napja rendezvényen Budapesten, ahol anyaországi és határon túli nemzetrészek képviselőivel közösen mutatták be a Kárpát-medence szellemi és tárgyi örökségének legjavát. Az esemény célja a nemzeti kultúra sokszínűségének, értékeinek és hagyományainak bemutatása volt. A rendezvényt a Magyar Nemzeti Értékek és Hungarikumok Szövetsége, a Hungarikum Bizottság, a Lakiteleki Népfőiskola Alapítvány és a Nemzeti Művelődési Intézet szervezte, a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával. Az intézet képviselői a kiállítói feladatokon túl népszerűsítő munkát végeztek, bemutatták kiadványaikat, ismertették a települési értékeket, valamint új szakmai kapcsolatokat építettek. Az utazás és részvétel előkészítése során elkészült a járulékos költségek és tiszteletdíjak kalkulációja, valamint a helyszíni forgatókönyv.

Hungarikum Díjátadó Gála. 2025 november 25-én Budapesten, a Budapesti Operettszínházban került sor az V. Hungarikum Díjátadó Gálára, amelyet az Agrárminisztérium és a Hungarikum Bizottság szervezett. A Vajdasági Magyar Értéktárat gondozó Vajdasági Magyar Művelődési Intézet a déli harangszó hungarikum jelöléséért Hungarikum Díjban és köszönő oklevélben részesült a magyarországi Professzorok Batthyány Körével együtt. A felterjesztést a két szervezet közösen nyújtotta be. Az elismerés az első hungarikum díj a vajdasági magyar közösség számára.

Előhívott értékek – épített örökségünk a fiatalok szemével fotópályázat. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet a Vajdasági Magyar Értéktárhoz kapcsolódóan 2025. januárjában második alkalommal hirdette meg az *Előhívott értékek – kulturális örökségünk a fiatalok szemével* című fotópályázatot, amely az Agrárminisztérium és a Hungarikum Bizottság támogatásával valósult meg. A pályázat célja a fiatalok ösztönzése, hogy felfedezzék, megörökítsék és bemutassák szülőföldjük, saját településük értékeit, különös tekintettel a kulturális örökség meghatározó elemeire.

A felhívásra az általános iskolák 5-8. osztályos diákjai, valamint középiskolások jelentkezhetek alkotásaikkal. Több mint 100 pályázótól mintegy 360 fotó érkezett be, Vajdaság közel 30 településéről. A szakmai zsűri által kiválasztott 63 pályázó 89 darab fotójából 2025. április 24-én 18 órakor kiállítás nyílt a zentai Kiszsinagógában, lehetőséget adva a fiataloknak, hogy a szélesebb közönség is megismerje munkáikat, személyes látásmódjukat a kulturális örökség témakörében. A kiállításon sor került az eredményhirdetésre

és a díjkiosztóra. Ezt követően a jelenlévők Nagy Csaba Liszt Ferenc-díjas tárogatóművész előadását hallgatták meg.

A legkiemelkedőbb pályaművek alkotói értékes könyvsomagokkal gazdagodtak. Emellett a kiállításmegnyitó napján a fotópályázat 8 kiemelkedő pályázója fotóművészeti műhelymunkán vehetett részt. A foglalkozás keretében a fiatalok hasznos tanácsokat kaptak, amelyeket a gyakorlatban is rögtön kipróbálhattak Zenta városközpontjában egy értékörző séta keretében.

Kárpát-medencei értéktár-konferencia és műhelytalálkozó. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet 10 évvel ezelőtt, 2015-ben vállalta fel az értéktármozgalom vajdasági népszerűsítését, és azóta koordinálja a Vajdasági Magyar Értéktárat, valamint szakmai segítséget nyújt a települési értéktárbizottságok tagjainak és az értéktár felállítás iránt érdeklődőknek. Az évforduló alkalmából Intézetünk 2025. április 25-én szakmai tanácskozást szervezett a céllal, hogy találkozási és megnyilvánulási lehetőséget biztosítson a Kárpát-medencei, illetve a vajdasági értéktármozgalom szereplőinek, ahol a résztvevők megoszthatták egymással az értékörzés területén elért sikereiket, jó gyakorlataikat. A konferencia megnyitóján köszöntőt mondott: Purityiné Szabó Judit, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának Délvidéki és a Diaszpóra Főosztályának vezetője, Fremond Árpád, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke, Kudlik Zoltán tartományi művelődési segédtitkár, bevezető előadást Antal Andrea, az Agrárminisztérium Hungarikum Főosztályának vezetője tartott.

A rendezvény kísérőprogramjaként az érdeklődők egy Kárpát-medencei értéktár-kiállítást is megtekinthettek, melynek keretében Muravidék, Felvidék, Kárpátalja, Erdély, Vajdaság és az anyaország értéktárainak értékeivel ismerkedhettek.

A szakmai program után az érdeklődők Nagy Csaba Liszt Ferenc-díjas tárogatóművész koncertjét hallgathatták meg. A hangverseny keretében a hungarikumként is ismert hangszer történetéről, egykori használatának alkalmairól is hallhatott a közönség.

A rendezvény főtámogatója az Agrárminisztérium Hungarikum Főosztálya, a további támogatók között szerepel pedig a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság, Magyar Nemzeti Tanács, Vajdaság Autonóm Tartomány Kormánya, Tartományi Művelődési, Tömegtájékoztatási és Vallási Közösségi Titkárság, Thurzó Lajos Művelődési–Oktatási Központ, Royal Hotel, Studiopresent, Csoóri Sándor Alap, Zenta Község Idegenforgalmi Szervezete, Magyar Szó, Pannon RTV, Hét Nap.

Kárpát-medencei Hungarikum Vetélkedő, Balatonyörök. A budapesti Agrárminisztérium szervezésében a zentai Savoyai Eugen csapata (a Zentai Gimnázium és Egészségügyi Középiskola tanulói), a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet képviselőjeként vett részt a Kárpát-medencei Hungarikum vetélkedőn Balatonyörökön, ahol a számos feladat mellett a zentai csapatát népszerűsítették 4 perces előadásukban, s különdíjat érdemeltek ki a vetélkedőn.

Az ertektar.rs honlap fejlesztése, frissítése, és a Nemzeti Értékek Tára – NEKTÁR adatbázis. November utolsó hetében a VMÉ honlapja új funkcióval bővült, amely lehetővé

teszi a korábban megvalósult események időrendi (naptár szerinti) megjelenítését. Befejeződött a 2025-ben megvalósult jelentősebb események feltöltése, valamint azoknak a rendezvényeknek az összefoglalása, amelyek a magyarországi Agrárminisztérium pályázati támogatásával valósultak meg.

Folyamatos kapcsolattartás zajlott a Hungarikum Főosztály 2023-as és 2024-es pályázatainak keretében támogatott vajdasági települések (Óbecse, Bácsfeketehegy, Magyarakanizsa, Törökkanizsa, Oroszlámos) kedvezményezettjeivel az eseménybeszámolók és a kapcsolódó képi anyagok begyűjtése, valamint a NEKTÁR-felülethez szükséges dokumentációk összegyűjtése érdekében.

A Hungarikum Főosztály 2023-as pályázatával támogatott vajdasági település és programja a Vajdasági Magyar Értéktár honlapján:

Bácsfeketehegy – Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület: *Szállási szemmel 1.*

A Hungarikum Főosztály 2024-es pályázatával támogatott vajdasági települések és programjaik a VMÉ honlapján:

Óbecse – Than Fivérek Értelmiségi Kör: *Hagyományörző napok a Than Emlékházban.*

Törökkanizsa – Törökkanizsáért Együtt: *Gasztronómiai és népzenei értékek a 3. Firigyházi Udvarfesztiválon.*

Magyarakanizsa – Tisza Néptáncgyesület: *19. Nemzetközi Kukoricafesztivál.*

Oroszlámos – Batthyány-Strattmann László Művelődési Egyesület: *Kalandozás az oroszlámosi Értéktárral.*

A Vajdasági Magyar Értéktár koordinációja 2025 tavasza óta elsősorban a települési értékek dokumentálására irányult. Az értéktár jelenleg közel kétszáz települési értéket tart nyilván, amelyek közül 145 esetében megtörtént a visszamenőleges hitelesítés annak érdekében, hogy felkerülhessenek a Kárpát-medencei Nemzeti Értékek Tára (NEKTÁR) felületére. A települési értéktárak tekintetében 2025-ben – három, értéktár-bizottsággal rendelkező települési érték kivételével (Székelykeve: 1 érték, Ada: 2 érték) – az összes eddig beérkezett értékjavaslat utólagos dokumentálása megtörtént. A fennmaradó értékek olyan településekről származnak, ahol jelenleg nem működik értéktár-bizottság (Egyházaskér, Muzslya, Topolya, Doroszló, Lukácsfalva, Péterréve, Gunaras, Hertelendyfalva, Mohol, Nagybecskerek, Sándoregyháza, Szivác, Udvarnok, Veprőd), ugyanakkor néhány településen a 2026-os évben megalakítják a helyi bizottságokat.

II. Kapocs Könyvtári Csoport

A Kapocs Könyvtári Csoport 1998-ban jött létre tíz vajdasági könyvtár összefogásával. Ahogy a kezdetekben megfogalmazták, a csoport azt a feladatot vállalta fel, „*hogy ellássa a térségünkben működő magyar könyvtárak együttműködésének szervezését, hogy gondoskodjék a helyi könyvtárügyet építő szolgáltatások és képzések megszervezéséről, illetve egyéb könyvtári és közművelődési szolgáltatásról.*” A csoport egy olyan információs-módszertani könyvtári központot kívánt létrehozni, amelynek legfontosabb feladata egyrészt a vajdasági magyarság anyanyelvű információellátásának segítése és a közművelődési könyvtárak fejlesztése, másrészt általában a vajdasági magyar kultúra, de különösen az olvasáskultúra fellendítése, a magyar nyelvű könyv hatékonyabb beszerzése és terjesztése, a magyar identitástudat ápolása, a világ kultúrájának és az egyetemes magyar kultúrának a rendszerébe való szerves bekapcsolódás, valamint magyar közösségünk kulturális örökségének a megőrzése. Mindezt összefogással, saját viszonyainkhoz leginkább illő formákban.

A hálózat kommunikációjának fenntartása és szerepe. A szakmai információk terjesztése, a könyvtárosok közti kapcsolattartás segítése érdekében a közösségi médiában csoportot hoztak létre, illetve körlevél-rendszert működtetnek, mindkét felületen megosztanak jógyakorlatokat, szakmai információkat, híreket, illetve szakmai tanácsokat tudnak adni a könyvtárszakmai kérdésekre. A levelezőlistának több mint 100 tagja van. Ezt a csatornát használják a képzések, találkozók meghirdetésére, a könyvtári történések megosztására, a különböző problémák megbeszélésére, megoldására.

A szakmai kapcsolatok ápolásának másik fontos módját ezen kívül a konferencia-részvételek, szakmai látóutak jelentik. A Kapocs-csoport tagjai állandó részvevői a Csongrádon megszervezett **Kárpát-medencei Könyvtárosok Konferenciájának**, illetve a **Magyar Könyvtárosok Egyesülete Vándorgyűlésének**. A Kapocs-csoport 14 tagja vett részt a 18. Kárpát-medencei Könyvtárosok Konferenciáján (június 1–2.). A csoport tagsága aktívan részt vett a Debrecenben megtartott **Magyar Könyvtárosok Egyesületének Vándorgyűlésén**: a határon túli szervezetek szekciójában kerekasztal-beszélgetést tartottak a határon túli magyar könyvtárosok helyzetéről. Intézetünk képviselte magát a Magyar Könyvtárosok Egyesülete márciusban megtartott jubileumi rendezvényén, továbbá a Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár által szervezett **A jövő könyvtára** elnevezésű konferencián (augusztus 29–30.) is. A Kapocs-csoport előző évi, 2024-es tevékenységeiről hírt adtunk a Háromkő magyarországi könyvtári folyóiratban.

Kárpát-medencei könyvtári konferencia

A 2025-ös év legjelentősebb könyvtárosoknak szóló programja az Intézet jubileumához kapcsolódó **Kárpát-medencei könyvtári konferencia** volt, melyet *Hagyomány és megújulás – a könyvtárak szerepe a 21. században* címmel szerveztünk meg május 8–9-én a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Zentai Konzultációs Központjában. A rendezvény ünnepélyes megnyitóján felszólalt Závogyán Magdolna Magyarország kultúráért felelős államtitkára, Rózsa Dávid, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója, Selimir Radulović,

a Matica Srpska Könyvtárának igazgatója, Kudlik Zoltán tartományi művelődési segédtitkár, valamint Huguik Richárd, a Magyar Nemzeti Tanács Végrehajtó Bizottságának elnöke. A szakmai program délelőtti, anyaországi szekciójában előadások hangzottak el a könyvtárszakma megújulásáról, az Országos Széchényi Könyvtár új folyóiratairól, egy kárpát-medencei könyvtári felmérésről, valamint az Országgyűlési Könyvtár megőrző és újíto szerepéről, különös tekintettel a „Könyvtár, ami összeköt” nevű, külhoni magyar könyvtárosok számára szóló ösztöndíjprogramjáról. A délutáni, határon túli szekcióban különféle régiók magyar könyvtáros egyesületeinek képviselői mutatták be közösségépítő és kulturális munkájukat. A közönség betekintést kaphatott a Romániai, Szlovákiai, Kárpátaljai és Szlovéniai magyar könyvtárosok tevékenységébe, és bemutatkozott a házigazda Kapocs Könyvtári Csoport is. A konferencia második napján a résztvevők szakmai látogatást tettek az újvidéki Matica Srpska Könyvtárban, ahol a könyvtár tájékoztatási osztályának vezetője, valamint Raffa Katalin bibliográfus segítségével tájékozódhattak a nagy múltú intézmény működéséről. A konferencia főtámogatói a Szerb Köztársaság Emberi és Kisebbségi Jogi és Társadalmi Párbeszédért Felelős Minisztériuma, valamint a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága voltak.

2025-ben több könyvtári szakmai **továbbképzést** szerveztünk meg. A programok megvalósítására a köztársasági Kulturális Minisztérium könyvtári programokra kiírt pályázatára (Конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката из области библиотечко-информационе делатности) pályáztunk sikerrel.

- a) **Élménykönyvtár – tapasztalat és újítás a könyvtáros munkájában, személyes és közösségi kapcsolatrendszerében** – továbbképzés könyvtárosoknak, a budapesti Könyvtári Intézet képzése. Szeptember 4-én 15 közművelődési és iskolai könyvtáros részvételével lezajlott az Élménykönyvtár című továbbképzés Zentán. A gyakorlatorientált képzés során a résztvevők elsajátíthatták, hogyan lehet mesék, szépirodalmi alkotások, játékok és a könyvtáros személyiségének harmonikus együttesével élményteljes közösségi programokat szervezni a különböző könyvtári célcsoportoknak. A közösségszervezési folyamatok kidolgozására új módszereket, más szempontú megközelítési módokat ismerhettek meg. Megismerkedhettek a *Homo narrans*, azaz a történetmesélő ember fogalmával, ehhez kapcsolódva pedig történetmesélésre épülő interaktív játékokat próbálhattak ki. Megismerkedtek a gyakorlatban már működő, a látogatók körében kedvelt könyvtári programokkal. A nap zárásaként és összefoglalva a tanultakat a résztvevők csoportmunkában maguk is összeállítottak egy-egy foglalkozástervet, amelyben megjelenik a bemelegítő/ismerkedő játék, az alkotótevékenység, mozgásos játékok és a közvetett a közvetett könyvajánlás.
- b) **Tartalomkészítés egyszerűen – Makerspace szoftverek**. Szeptember 30-án közművelődési és iskolai könyvtárosok részvételével lezajlott a Tartalomkészítés egyszerűen című továbbképzés a Banat Heritage Portal nevű IPA projekt keretében. A

képzés célja az volt, hogy módszereket kínáljon a kulturális örökség digitális közvetítésére. A képzésen szó volt a felhasználók különböző csoportjairól, pl. hogyan lehet mindegyik csoport számára vonzó és hasznos szolgáltatásokat kialakítani. Szó volt a felhasználók bevonásának lehetőségeiről különböző közösségi akciók keretein belül, amelyek segítségével gazdagíthatók az adatbázisok mind az elemek számát, mind a metaadatoltság mélységét tekintve. Minderre jó példa a LiteraTúra irodalmi turizmust népszerűsítő mobilapplikáció, melynek felületén a felhasználók irodalmi művekhez kapcsolódó valós helyeket jelölhetnek be térképen. Az elméleti bevezető után a résztvevők a Qulto szoftver három alkalmazásával ismerkedhettek meg a gyakorlatban: megtanultak virtuális útvonalakat készíteni a Városfoglaló 2.0 alkalmazással, valamint virtuális kiállításokat készíteni a Storytelling és a Q360 programmal.

„Átépités miatt átmenetileg zárva” – irodalomterápia kamaszoknak – akkreditált továbbképzés könyvtárosoknak. 2025. november 12-én a vajdasági könyvtárosok akkreditált továbbképzésen vettek részt, melyet Berényi Emőke irodalomterapeuta, mentálhigiénés szakember tartott a kamaszoknak szóló irodalomterápiás foglalkozás témájában. A képzés hangolódó, bemelegítő gyakorlatokkal kezdődött a Resilio és Cope kártyák segítségével. Ezt követően a résztvevők irodalmi szövegeken keresztül közelítettek a kamaszkor élményéhez – egyrészt felidézve a saját kamaszkori emlékeket, élethelyzeteket, másrészt a kamaszokkal való foglalkozás tapasztalatait akár szülőként, könyvtárosként, pedagógusként. Az elméleti részben a résztvevők megismerkedhettek a kamaszkor mindenkori fejlődéslélektani jellemzőivel, legfontosabb kihívásaival, valamint a napjainkban éppen kamasz korban lévő generációt érintő speciális nehézségekkel. Az előadó megosztotta a hallgatósággal mindazokat a rendkívül értékes tapasztalatait is, amelyeket irodalomtanárként a gyakorlatban, a középiskolás korosztállyal való mindennapi érintkezés által szerzett, példát kínálva arra, hogy az irodalomterápia szemléletmódja az irodalomterápiás csoporton kívül más helyzetekben is alkalmazható. Mindehhez számos irodalmi és filmes ajánlást is kaptak a résztvevők, amelyek jó kiindulást nyújthatnak a kamasz korosztályt érintő problémák feldolgozásához.

III. Hagyományok Háza Hálózat – Vajdaság, 2025-ös programok.

A Hagyományok Háza Hálózat – Vajdaság 2025-ben is kiemelt feladatának tekintette a vajdasági magyar közösségek élő hagyományainak megőrzését, továbbadását és kortárs környezetben való működtetését. A hálózat tevékenységei a hagyományos népművészeti ágak – kézművesség, néptánc, népzene és mesemondás – teljes spektrumát ölelték fel, az utánpótlás-neveléstől a haladó alkotók szakmai mentorálásán át a pedagógusképzésig és a közösségi programokig.

A 2025. évi munka során különös hangsúlyt kapott a tudásátadás folyamatossága, a generációk közötti kapcsolódás erősítése, valamint az intézményes oktatás és a közösségi hagyománygyakorlás összekapcsolása. A programok Vajdaság számos településén valósultak

meg, megszólítva gyermekeket, pedagógusokat, alkotókat, mesemondókat és érdeklődő közösségeket.

Viseletkészítő programok és mentorálások. 2025-ben a viseletkészítők szakmai munkája több hazai és anyaországi alkalommal valósult meg. Januárban szabadkai szakmai látogatással indult az év (20 résztvevő), majd márciusban budapesti múzeumi és műhelyprogramon vett részt 20 személy. Tavasszal Adán és Temerinben két helyszínen, közel 50 résztvevővel zajlott a „Fejdíszek és fonatok” mentorprogram. Ősszel férfi kiskabát-készítő gyakorlati továbbképzés, valamint haladó és kezdő csoportos viseletvarró képzés valósult meg 20 fővel. A programok célja a hagyományos viseletek hiteles feldolgozása és a pályázatra, kiállításra felkészítés volt.

Kosárfonók képzése és mentorálása. Február és március folyamán két 16 órás, intenzív temerini műhelyalkalom valósult meg kezdő és haladó csoport számára (8, illetve 9 résztvevő). A résztvevők különböző kerek és szögletes használati kosarakat készítettek, a hagyományos technikák teljes munkafolyamatát elsajátítva.

Tojásdíszítő képzések. Márciusban három településen (Bezdán, Padé, Péterréve) szerveztek kétszer kétalkalmas, hagyományos technikákat bemutató képzéseket. A programokon összesen 50 fő vett részt. A résztvevők levélrátétes, viaszírasos, gömöri, gyimesi és dobronaki mintázatú hímes tojásokat készítettek, több táji technika megismerésével.

Hímzőképzés. Magyarkanizsán 40 órás hímző tanfolyam valósult meg öt nyári alkalommal (11 résztvevő). A képzés négy tájegység hímzőskultúráját dolgozta fel, technikai és elméleti alapozással, záró kiállítással.

Fazekas mentorprogram. Zentán három alkalommal zajlott fazekas mentorálás (7 fő), ahol használati edények készítésére, engóbozásra, mázazásra, valamint szakmai és zsűrizési tapasztalatcserére került sor.

Kézműves táborok. A 22. Nemzetközi Népi Kézműves Tábor Baján 65 fő részvételével szervezték, kilenc műhellyel. A 4. Népi kézműves tábor Tóthfalun 25 felnőtt, 6 gyermek és további látogatók részvételével valósult meg; viseletkészítő, kosárfonó és bútorfestő műhelyekkel, esti előadásokkal és népzenei programokkal.

Kiállítások és szakmai események. Temerinben kosárfonó kiállítást, Zentán népi iparművészeti minősítést és szakmai napot szerveztek (30 alkotó, 140 nevezett tárgy, 90 minősített munka). Decemberben évváró kiállítás mutatta be az éves képzések és minősítések eredményeit.

Népmesemondó programok. A mesemondás területén meseest (40 résztvevő), szakmai nap Szabadkán (40 résztvevő), Kárpát-medencei ifjú mesemondó találkozón való részvétel, valamint a XXX. Kálmány Lajos Népmesemondó Verseny (75 résztvevő) valósult meg. Nyolc vajdasági mesemondó műhely működött 45–50 aktív mesemondóval. Ősszel Mesefa-díjas

mesemondók tájoltatása zajlott négy településen mintegy 300 gyermek részvételével. Vajdasági szakemberek Kecskeméten, a Kárpát-medencei Népmesemondó Találkozón is bemutatkoztak.

Gyermekprogramok – Varázskosár és Ricsaj. A Varázskosár programbemutatására február és november között összesen 50 foglalkozás keretében, 31 óvodai csoportban, mintegy 700 gyermek részvételével került bemutatásra több vajdasági településen. A Ricsaj – Találkozás a Népművészettel program három helyszínen közel 600 gyermek számára biztosított kézműves, néptáncos, népzenei és mesés élményprogramot.

Pedagógusképzés – egyetemi hallgatók és aktív pedagógusok. A szabadkai Tanítóképző és Óvóképző karon szemeszterenként gyakorlati műhely-foglalkozáson vehetett részt több mint 150 hallgató.

A Hagyományok Háza Hálózat – Vajdaság és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet együttműködésében, a Magyar Nemzeti Tanács társszervezésével három helyszínen valósultak meg akkreditált pedagógusképzések: Temerinben, Topolyán és Péterrévén.

Az **Útravaló 2.** – népi gyermekjátékok és néptáncos mozgás képzés Temerinben 29 fő részvételével zajlott (óvodapedagógusok, osztálytanítók, gyógypedagógus és egészségügyi kiegészítők, 9 település 10 intézményéből). A topolyai találkozón 24 pedagógus vett részt, míg a péterrévei, Varázskosár tematikájú képzésbe 29 fő kapcsolódott be. Összesen 82 pedagógus részesült akkreditált szakmai továbbképzésben.

A képzések célja az volt, hogy a népi kultúra elemei – népi gyermekjáték, néptáncos mozgásanyag, népzenei alapismeretek (citera, élőzenei kíséret), kézműves technikák és ünnepköri hagyományok – korszerű pedagógiai módszertani keretben, a projektalapú oktatás rendszerébe illeszthetően kerüljenek bemutatásra.

A pedagógusképzési programok nem csupán továbbképzések voltak, hanem egy fenntartható szakmai hálózat építésének lépései, amelyben a Hagyományok Háza Hálózat – Vajdaság és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet közös módszertani fejlesztési és tudásátadási irányba halad. A 2025. évi együttműködés stabil alapot teremt a jövőbeni közös képzések, akkreditációk és utánpótlásprogramok számára.

Egyéb szakmai részvételek és gyermekprogramok. A Hagyományok Háza V. Almárium táborában vajdasági szakemberek is részt vettek, előadással és szakmai bemutatkozással. A Gyöngyösbokréta Fesztiválon megszervezett „Kör, kör, ki játszik?” gyermekprogramba közel 70 gyermek kapcsolódott be.

Hatás és eredmények. A Hagyományok Háza Hálózat – Vajdaság 2025. évi tevékenysége kézzelfogható módon járult hozzá a vajdasági magyar közösségek kulturális életének gazdagításához és megerősítéséhez. A megvalósult programok révén több száz gyermek

találkozott élményszerű formában a népi kultúra értékeivel, míg pedagógusok és hallgatók kaptak olyan gyakorlati tudást, amelyet közvetlenül be tudnak építeni mindennapi nevelő-
oktató munkájukba.

A kézműves képzések és mentorprogramok hosszú távon is hasznosuló szakmai fejlődést biztosítottak a résztvevők számára, erősítették az alkotói közösségeket, és elősegítették a minőségi népi iparművészeti tevékenység fennmaradását. A viseletkészítő, hímző, fazekas, kosárfonó és bútorfestő programok egyaránt hozzájárultak a helyi hagyományok dokumentálásához, újraértelmezéséhez és továbbadásához.

A mesemondó műhelyek, versenyek és tájoltatások révén az élőlészavas mesemondás közösségi gyakorlata megerősödött, új mesemondó generációk kaptak szakmai támogatást, és a befogadó közösségek számára is rendszeres, minőségi kulturális élmények váltak elérhetővé.

IV. Fiatalokat megszólító közösségi program

XXVIII. Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny. A XXVIII. Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny döntőjét május 24-én szervezték meg Budapesten a Magyar Nyelvtudományi Társaság és a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar szervezésében. A Kárpát-medencei verseny zsűrielnöke dr. Keszler Borbála nyelvészprofesszor, a zsűri titkára és a verseny felelős szervezője dr. Tóth Etelka. A budapesti versenyen az anyaország és a határon túli magyarok lakta területek felső tagozatos tanulói vettek részt. Az anyanyelv célja az anyanyelv értékeinek megőrzése, az anyanyelv iránti szeretet erősítése, a tehetséggondozás, a helyesírási készség fejlesztése és a helyesírási ismeretek bővítése. A megmérettetésen a felkészítő tanároknak szakmai előadásokat is szerveztek. A verseny első fordulójába több mint 18.000 fiatal nevezett be az idei évben.

Vajdaságot a két tartományi fordulót követően a budapesti megmérettetésen 5 általános iskola 8 tanulója képviselte, a diákok két digitális/online forduló után szereztek jogot a döntőben való részvételre. A zsűri tagjai neves magyarországi egyetemi tanárok és nyelvészek voltak.

A Simonyi Zsigmond helyesírási verseny két vajdasági tartományi válogató versenye és a budapesti döntőn való részvétel a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet háttértámogatásával valósult meg.

Az idei évben Simonyi Zsigmond-serleggel és oklevéllel tüntették ki a vajdasági oktatási intézmények közül a zentai Thurzó Lajos Általános Iskolát. A serleget azon iskoláknak ítéli oda a zsűri, ahonnan eddig a legtöbb versenyző jutott a döntőbe.

Irodalmi összeállítás általános-és középiskolásoknak, irodalomkedvelőknek. A zentai Pro Urbe díjas Mécsvirág együttes irodalmi összeállítása a József Attila-évforduló jegyében vajdasági körúttal a Magyar Nemzeti Tanács támogatásával. Az irodalmi összeállítást számos közművelődési és oktatási intézményben bemutatták.

Láthatáron Csoport vendégszereplése. A budapesti Láthatáron Csoport együttműködési megállapodást kötött a Vajdasági Magyar Művelődési Intézettel, amelynek keretében egy vajdasági turnéra került sor 2025. február 4-e és 5-e között. A Láthatáron Csoport a Zentai Gimnáziumban, a Bolyai Tehetséggondozó Gimnáziumban és az adai Műszaki Iskolában bemutatta a Kenyértörés – krónika a görög-perzsa háborúból című előadását. Ugyanezt az előadást a Zentai Magyar Kamaraszínházban a zentai közönségnek is előadták.

A vajdasági magyar kultúra népszerűsítése gödi Búzaszem Alapfokú Művészeti Iskolában. A magyarországi, gödi Búzaszem Alapfokú Művészeti Iskolában Horváth Szilárd igazgató úr meghívására a vajdasági magyar (gombosi, kupuszinai és doroszlói) viseleteket és e három tájegység népszokását mutatta be Kormányos Gyöngyi, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet igazgatója, Raj Rozália és Nagy István, a Vajdasági Magyar Folklórközpont alapítói. A bemutatót és az azt követő táncjáték az adai Borbolya tamburazenekar és a művészeti iskola fiatal növendékei tették még hangulatosabbá dél-alföldi népzenevel.

A kultúra összeköt. A Szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar Kutatóműhelyének és Média Műhelyének meghívására Kormányos K. Gyöngyi igazgató bemutatta a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet tevékenységét, kiemelve a digitalizációs folyamatokat és az adatbázisokat: a Vajdasági Magyar Archívumot és a Vajdasági Magyar Értéktárat. A hallgatók a szellemi, kulturális örökség archiválásáról, a vajdasági tájházak felméréséről is hallhattak előadást.

V. Szakmai konferenciákon való részvétel

Kárpát-medencei Magyar Képviselek Fóruma. A Magyar Országházban a Kárpát-medencei Magyar Képviselek Fóruma Társadalmi Szervezetek Munkacsoportjának ülésén mutatta be a Vajdasági Magyar Digitális Archívumot Intézetünk igazgatója, Kormányos K. Gyöngyi. A fórumon Hugyik Richárd, a Magyar Nemzeti Tanács Végrehajtó Bizottságának elnöke is részt vett. Az ülés napirendjén az értékmentés és helyi identitáserősítés mellett szó volt a kisebbségi létről és az anyanyelvűpolásról is.

Kihívások és lehetőségek az aktív időskorért

A Nemzeti Művelődési Intézet XXI. stratégiai konferenciája. 2025 tavaszán, tartotta meg a 2025-ös évi első stratégiai konferenciáját a Nemzeti Művelődési Intézet a Lakiteleki Népfőiskola Kárpátia Rendezvényházában, valamint a Nemzeti Művelődési Intézet székházában, melyen a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet képviselőjében Kormányos K. Gyöngyi igazgató asszony is részt vett. A konferencia a közösségépítés szempontjából kulcsfontosságú kérdéseket boncolgatott, és értékes szakmai platformot biztosított a résztvevők számára.

Kárpát-medencei Könyvtárosok Konferenciája, Csongrád. Vajdasági magyar könyvtárosok a Kapocs könyvtári csoport szervezésében részt vettek a 18. alkalommal megszervezett Kárpát-medencei Könyvtárosok Konferenciáján, melyet a csongrádi Csemegi Károly Könyvtár szervezett az Informatikai és Könyvtári Szövetség és a csongrádi önkormányzat háttértámogatásával. Intézetünket Kormányos K. Gyöngyi igazgató és Resócki Vázsonyi Csilla könyvtáros képviselte.

Vándorgyűlés, Debrecen. A Magyar Könyvtárosok Egyesülete által szervezett vándorgyűlésen vettek részt 2025 júliusában Debrecenben a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet munkatársai (Kormányos K. Gyöngyi igazgató asszony és Resócki Vázsonyi Csilla szakkönyvtáros), valamint az Intézet által koordinált Kapocs könyvtári csoport tagjai (Prokec Bednár Zita és Horváthi Hilda), akik a Határon túli könyvtárosok szekciójában mutatkoztak be.

Nemzetközi Könyvtáros Találkozó. A jövő könyvtára címmel Székelyudvarhelyen 2025 augusztusában szerveztek nemzetközi könyvtáros konferenciát, amelyen a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet (Kormányos K. Gyöngyi igazgató, Resócki Vázsonyi Csilla és Döme Szabolcs), valamint a topolyai Juhász Erzsébet Könyvtár intézményvezetői, munkatársai is részt vettek.

Innováció a pedagógushivatásban. A Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kar Innováció a pedagógushivatásban címmel nemzetközi tudományos konferenciát szervezett. Intézetünk igazgatója, Kormányos K. Gyöngyi a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet nemzeti kultúra és anyanyelvápolás ügyében végzett tevékenységét és célkitűzését mutatta be. A szakmai találkozón részt vett az Intézet munkatársa, Döme Szabolcs is.

A Kiss Lajos Néprajzi Társaság szakmai rendezvénye. A Szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar adott otthont a Kiss Lajos Néprajzi Társaság 2025-ös első rendezvényének, amellyel elsősorban a 125. éve született Kiss Lajosra emlékeztek. A műhelykonferencia keretében kutatási beszámolót tartott Resócki Vázsonyi Csilla, a Noborder projekt keretében történő tájház-dokumentációkról, különös tekintettel az online felületeken már hozzáférhető eredményekre. Egyúttal bemutatásra került a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Hagyományok Háza közös kiadásában megjelent Virágoskert a horgosi nagytemplom című népzenei monográfia is Juhász Gyula közreműködésével.

Határ és identitás. Október 22-én rendezték meg a *Border and Identity (Határ és identitás)* című nemzetközi, interdiszciplináris konferenciát az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karán, Szabadkán. A rendezvény a határok és az identitás témáját társadalomtudományi, történeti és kulturális megközelítésben vizsgálta, különös tekintettel a Kárpát-medence és a volt Jugoszlávia térségeire. A konferencián az Intézet részéről Kormányos K. Gyöngyi igazgató és Resócki Vázsonyi Csilla vett részt.

Szakmai találkozó-digitalizálás. 2025. október 21-én intézetünk munkatársai: Resócki Vázsonyi Csilla és Novák Ferenc részt vettek Romániában egy szakmai találkozón, ahol a digitalizálással kapcsolatos tudnivalókat mutatták be. Az Intézet prpjektpartnere által Resicabányán megszervezett *Cultural Heritage between Technology and Tourism – Best Practices and Successful Projects* című konferencián előadást tartott Resócki Vázsonyi Csilla a projekt keretében végzett eddigi tevékenységekről, a néprajzi gyűjtemények dokumentálásáról és a Banatdia adatbázis alakulásáról.

A KÖZÖSSÉGI RÉSZVÉTEL HAGYOMÁNYOS ÉS ÚJ FORMÁINAK ÖSZTÖNZÉSE, AZ EMBERI ÉS TÁRSADALMI TŐKE GYARAPÍTÁSA

Színjátzó mentorprogram. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetséggel közösen minden évben segítséget nyújt a Vajdaságban tevékenykedő amatőr társulatoknak. A színházi mentorprogram keretében a társulatok a szövegválasztásban, illetve a készülőfélben lévő előadásuk megvalósítása kapcsán igényelhetnek mentori segítséget. A felkért szakember három alkalommal látogat el a helyszínre, ahol segíti a próbafolyamatot. A VMMI a felkért rendező, színész vagy dramaturg tiszteletdíját finanszírozza, a VMMSZ pedig az útiköltséget téríti meg. 2025 januárjától decemberéig a bezdáni Dr. Pfaff Mihály Színjátzó csoport, a tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület berkein belül működő felnőtt- és gyermekcsoport (Színész Csibészek), a bácsgyulafalván tevékenykedő Rontom-Bontom-Alkotom elnevezésű csoport (Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület), illetve a zombori Magyar Polgári Kaszinó Színjátzó Szakcsoportja igényelte a programot.

A Vajdasági Magyar Amatőr Színjátzók Találkozója (VMASZT) az MNT kiemelt jelentőségű, országos szintű rendezvénye. A Vajdasági Magyar Amatőr Színjátzók XXIX. Találkozója 2025. április 3–12. között került megrendezésre Temerinben. A rendezvény házigazdája a Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület volt, a szervezési munkálatokban a házigazda mellett a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet vett részt. A Találkozó a létrejötté óta (1996) vándorjellegű rendezvény; minden évben más település vállalja magára a házigazda szerepét. A seregszemlére évente átlagosan 12–20 településről érkeznek amatőr társulatok. A Találkozó célja, hogy az öntevékenyen működő csoportoknak bemutatkozási lehetőséget biztosítson, illetve szakmai iránymutatást adjon a későbbi munkához. Az előadások bemutatását követően háromtagú szakmai zsűri értékelt a látott produkciót.

a) A 29. Találkozó előkészületi munkálatai.

A rendezvény házigazdájának szervezőcsapatával, a Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület önkénteseivel és dolgozóival, a programot megelőzően Temerinben több ízben zajlott személyes egyeztetés.

b) A Találkozó.

A 29. alkalommal megrendezett seregszemlén 13 település 16 csoportjának 16 előadását tekinthette meg a közönség. A következő társulatok mérettették meg magukat:

- a temerini Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület Jáccunk Trupppja;

- a nagybecskereki Madách Amatőr Színház;
- a szilágyi József Attila Művelődési Egyesület Mosoly Amatőr Színjátszó Csoportja;
- a zentai Kéz a Kézben Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Civil Szervezete;
- a csonoplyai Mindenszentek Plébánia Ifjúsági csoportja;
- a szenttamási Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagyományápoló Klub Liliomfi Színjátszó Csoportja;
- Topolya Község Művelődési Házának Mosolycsalók csoportja;
- a zombori Magyar Polgári Kaszinó Színjátszó Szakcsoportja;
- a nagyikindai Egység Művelődési Egyesület József Attila Színtársulata;
- a topolyai Mara Amatőr Színház;
- az Újvidéki Magyar Művelődési és Művészeti Központ Színes Szilánkok Diákszínpada;
- a magyarkanizsai Együtt Velel Értük Értelmi és Testi Fogyatékosok Érdekeit Védő és Segítő Egyesület Mázlisták csoportja;
- a zentai KEX Egyesület;
- az újvidéki Európa Kollégium Színjátszó Szakköre;
- a tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportja;
- a kupuszinai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Sturcz József Színjátszó Csoportja.

A fesztivál alatt különböző műfajú előadásokat láthatott a közönség: dráma, vígjáték, bohózat, musical, mesejáték, fekete vígjáték, profán misztérium.

A Találkozón naponta egytől három előadást tekinthetett meg az érdeklődők. Az előadások után minden társulat szakmai véleményt kérhetett a művészeti szakbizottságtól/zsűritől, amelynek tagjai Szabó Regina szabadúszó színművész, dr. Góli Kornélia dramaturg, az újvidéki Művészeti Akadémia tanára, és dr. Mezei Kinga Jászai Mari-díjas rendező, színművész, a Zentai Magyar Kamaraszínház művészeti vezetője voltak.

c) A *Súgó*.

A Találkozó *Súgó* nevű napi közlönye 2008 óta jelenik meg. A XXIX. Találkozón a közlöny szerkesztési, előkészítési munkálataiban a lap impresszumában szereplők vettek részt.

A *Súgó* naponta 22-32 oldalban jelent meg az alábbi rovatokkal: Köszöntő, Besúgó, Helyben vagyunk, Szubjektív, Színpad, Emlékezünk, Jubileum, A magyar költészet napja, Kölyök-foyer, Insta(nt)-tér, Arcuk az arcunkhoz, Sasszemek, Akikről a díjak a nevüket kapták, Díjazottak, Kiállítótér.

A kiadvány digitális változata minden nap megjelent a www.vmmi.org honlapon is, így lapszámonként Vajdaság- és Kárpát-medence szerte további 500 olvasóhoz jutott el.

d) A Találkozó gálaműsora.

A gálaműsor keretében kerültek kiosztásra a díjak, amely után a díjazottak és a meghívott vendégek egy profi színházi előadást tekinthettek meg a Magyar Nemzeti Tanács tájolási programjának támogatása révén. A Szabadkai Népszínház Magyar Társulatának vendégszereplésében a *Ki tudja, látsz-e még?* című előadást követhette figyelemmel az ünneplő közönség. Az est ünnepi vacsorával zárult.

e) A Találkozó díjai.

A Találkozónak két fődíja van: a **Pataki László-díj**, amely a Találkozó legjobb hagyományos keretek között megvalósított előadásáért jár, és a **Bambach Róbert-díj**, amivel a legjobb alternatív/új formákat kereső előadást díjazták. A szereplői díjak, a szép beszédért járó díjak, a közönségteremtő tevékenységért odaítélhető díj és különböző különdíjak és a zsűri által alapított díjak is kiosztásra kerültek az idén is.

A két fődíjat a nagykikindai és a temerini társulatnak ítélte oda a művészeti szakbizottság. A további díjazottak névsora a *Súgó* utolsó számában olvasható.

f) Média.

A szakmai projekttervben megfogalmazottak szerint a Találkozó a következő módon valósította meg kommunikációs tervzetét:

a Találkozó ideje alatt állandó jelenlét (cikkek megjelentetése) a Magyar Szóban;

a Pannon Televízió és az Újvidéki Televízió többszöri tudósítása, élő bejelentkezések;

a Programfüzet és a plakát révén, valamint a naponta megjelenő *Súgó* című közlőny;

a Találkozó Facebook-oldalán keresztül;

a *Súgó* című, nyomtatott közlőnynek digitális elérhetővé tétele a VMMI honlapon.

Dúrmoló Téli Népzenei Tábor, 2025. január 2–6., Tóthfalu. A 2025. évi táborban összesen 78 személy vett részt, 23 vajdasági településről. Népi énekesek, kezdő- és haladó citerások, kezdő- és haladó tamburások, a vonósok közül kezdő és haladó hegedűs csoport, valamint brácsások és nagybögösök tanultak népzene-t népzene-oktatóktól. A tábor tematikája a naptári év jeles napjai és a népszokások népdalai voltak. Közös műsort készült, ahol minden táborlakó az elejétől a végéig együtt énekelt és muzsikált. Bodor Anikó *Vajdasági magyar népdalok V.* c. kötetéből dolgoztak, és újköszöntőket, vízkereszti énekeket, farsangi dalokat, lakodalmas dalokat, pünkösdi köszöntőt, béresdalokat, arató- és szüreti dalokat, nagyböjti és karácsonyi dalokat, valamint névnapköszöntőket tartalmazott, a saját tájegységünk kincseiből válogatva. A tábor gálaműsorát a Munkás Szent József római katolikus templomban mutatták be.

61. Gyöngyösbokréta és 48. Durindó, 2025. június 13–15., Magyarittabé. Vajdaság legnagyobb népzenei és néptáncfesztiválja az MNT kiemelt jelentőségű, országos szintű rendezvénye. Lebonyolításában fontos háttérintézmény a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség. Intézetünk egyeztet a Durindó Művészeti Szakbizottsága tagjaival, begyűjti az elkészült szakmai anyagokat. A vajdasági hagyományos népzenei és néptáncot színpadra állító felnőtt és ifjúsági csoportok, szólisták egytől-egyig fellépnek, megmutatkoznak bármilyen kis közösségből vagy szórványból érkeznek is. A Gyöngyösbokréta 1936-ban, a Durindó pedig 1977-ben indult útjára, 1980 óta ugyanazon a hétvégén szervezik meg a két seregszemlét évenként változó helyszínnel. A megrendezés jogát pályázati anyag benyújtása útján adja a Fesztiváltanács, amelynek eredményét az előző évi találkozón végén hirdetik ki. Tavaly harmincnégy néptáncos csoport és százhuszonhat népzenei együttes, valamint szólista mutatkozott be Magyarittabén. A bánsági kis közösség példás összefogásról és kemény szervezői és lebonyolítói készségről tett tanúbizonyságot. A három napos találkozó után kapcsolatot tartottunk a Művészeti Szakbizottság tagjaival, valamint a csoportvezetőkkel, az írásos véleményeket bekértük a zsűritagoktól, amelyet összeollóztunk, lektoráltunk és elkészítettünk minden fellépő csoport számára. Hatalmas tudásanyagot tartalmaznak és pontos helyzetképet adnak ezek a dokumentumok a vajdasági népzenei és néptáncos mozgalomról. Az őszi folyamán, szeptemberben és októberben szóbeli értékelő alkalmakat szerveztünk hét településen, ahol személyesen is jelen voltak a Művészeti Szakbizottság tagjai. Magyarittabén, Moholon, Palicsón, Pacséron, Székelykevény, Újvidéken, Zentán tartottuk a Durindó fellépőinek értékelését. Az érintettek írásban is megkapták a rájuk vonatkozó építő gondolatokat. Azoknak a csoportoknak, akik nem tudtak küldeni képviselőt, levélben küldtük el az értékelést.

Tánc házsorozat Tisza menti általános iskolákban. 2025 tavaszán kilenc alkalmas, a népzenei és néptáncot népszerűsítő tánc házsorozatot tartottunk. Népszerűsíteni igyekeztünk az alsós tanulók körében a néptáncos csoportokhoz, illetve a népzeneoktatáshoz csatlakozást az adott településeken, a helyi néptáncoktatók és népzene-sz-tanulók, valamint az oktatók bevonásával. A foglalkozások táncal kezdődnek, utána hangszer-, népviselet- vagy hagyományos eszközök bemutatása és kipróbálása következik. Ismerős népdalok közös éneklése által visszük közel az iskolásokhoz a népi kultúrát. Áprilisban Törökkanizsán, Csókán, Tornyoson és Zentán, majd Tiszaszentmiklóson, Adán, Moholon és Szajánban tartottunk tánc házakat az általános iskolákban. Április 25-én Tamburás tánc házat tartottunk nagy sikerrel. A tánc házak megvalósulását a Csoóri Sándor Alap támogatta.

Sereglés 2025. szeptember 20-án rendeztük meg a teljes Kárpát-medencét felölelő Sereglés 2025. elnevezésű rendezvénysorozatot. A Sereglés napján több tízezer népzene-sz, néptáncos és kézműves mester ünneplte a Kárpát-medence népművészetét egy időben és közel 200 helyszínen, számtalan programmal várták az érdeklődőket Bátaszéktől Gyimesfelsőlorig. A Tisza menti népzeneoktatási hálózat tagjai, illetve a hálózatba tartozó egyesületek szeptember 20-án Zentán jöttek össze, amit Zenta főterén, valamint a Tisza partján lévő kopjafánál szerveztünk meg. Ugyanazon a napon a Sereglés 2025. jegyében megtartott Vajdasági Magyar

Ünnepi Játékok megnyitóján, Palicson a népzeneoktatási hálózatunk vonós diákjai közösen egy 16 tagú zenekarként léptek fel.

Szólóló pó mulatság. 2025 október 12-én a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet társszervezőként közreműködött a zentai Kertek helyi közösségben megvalósult családi programban, amely a szüreti hagyományok felelevenítésére és a népi kultúra élményszerű megismertetésére irányult. A rendezvényen óvodás- és kisiskolás korú gyermekek családtagjaikkal együtt vettek részt a gyöngyfüző kézműves foglalkozásokon, népi hangszerbemutatón, tánctanuláson és körjátékokon. A programban Komjátiné Bori Piroska népi kézműves, Kovács Zsuzsanna **néptánc**oktató, valamint az Aranyalma páros. A rendezvény a belgrádi Collegium Hungaricum és a budapesti Hagyományok Háza szervezésében, a Petőfi Kulturális Program keretében, Magyarország Kormányának támogatásával valósult meg.

Közösségi házak – emberi közösségek. 2025. október 15-én a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet fennállásának 20. évfordulója alkalmából ünnepi rendezvényt szervezett Zentán, a Kiszsinagógában. A délután első részében kerekasztal-beszélgetés zajlott Kampis Gábor építész (Makovecz Imre Alapítvány), Tóth Márton építész, belsőépítész (Kós Károly Egyesülés), Pesti Attila és Valkay Zoltán építészek részvételével, dr. Antal Szilárd egyetemi oktató, rendező, fotóművész moderálásával. A beszélgetés a közösségi házak és az épített örökség szerepét járta körül a közösségteremtésben, építészeti és kulturális aspektusokra egyaránt kitérve. Két kiállítás megnyitójára került sor: a **Makovecz Imre – Közösségi házak** című vándorkiállításra és a **Lengjetek, Kárpát-medence zászlai** című bemutatóra. A tárlatok megnyitásában a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet igazgatóján kívül Kampis Gábor építész, Tóth Márton építész, belsőépítész, Pesti Attila építész és Nagy Mari néprajzkutató, kurátor működtek közre. A zenei kíséretet ifjú népzeneészek – a Rózsafa, a Tücsök és a Szilaj zenekar tagjai – biztosították.

Noé bárkáján – Kárpát-medencei nemezművészeti kiállítás és a Lengjetek, Kárpát-medence zászlai. 2025. november 27-én a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet szervezésében, a zentai Kis zsinagógában került sor a Noé bárkáján – Kárpát-medencei nemezművészeti kiállítás és a Lengjetek, Kárpát-medence zászlai című tárlatok ünnepélyes megnyitójára. A két kiállítás együttes bemutatása különleges párbeszédet teremtett: a nemezművészet organikus formavilága és a zászlók identitáshordozó szimbolikája egymást kiegészítve idézte meg a Kárpát-medence közösségeinek hagyományait és értékeit. Az est kulturális programját az „Anador szép Anna” című népzenei műsor tette teljessé. Az esemény méltó folytatása volt az Intézet jubileumi évéhez kapcsolódó programsorozatnak, amely egyszerre szolgálta a kortárs népművészet, a közösségi identitás és az élő hagyomány bemutatását.

Vajdasági Magyar Művelődési Intézet 20 éves jubileumának ünnepe

a) Adventi ünnepi kiállításmegnyitó.

A jubileumi rendezvénysorozat első programjaként 2025. december 15-én adventi ünnepi kiállításmegnyitóra került sor a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet székházában. A kiállítás a Hagyományok Háza népi iparművészeti tárgyainak zsűrizett válogatásából készült, és a Kárpát-medence hagyományos kézműves kultúrájának értékeit mutatta be. A kiállításmegnyitó célja az volt, hogy az intézmény jubileumához kapcsolódva ráirányítsa a figyelmet a tárgyi kulturális örökség megőrzésének és közvetítésének fontosságára. Az ünnepi hangulatról Komáromi Lepár Krisztina népi énekes, zenetanár közreműködése gondoskodott csókai és moldvai dallamokkal. A kiállításmegnyitó egyben közösségi találkozási alkalmat is teremtett a vajdasági és határon túli szakmai partnerek számára.

b) „Közművelődés határok nélkül” – kerekasztal-beszélgetés.

A kiállításmegnyitót követően ünnepi visszatekintés keretében kerekasztal-beszélgetésre került sor *Közművelődés határok nélkül – húsz év együttműködés a Kárpát-medencében* címmel. A beszélgetésen az intézet alapítói (Nagy József nyugalmazott plébános, mgr. Hajnal Jenő és Dudás Károly), valamint a Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal tagjai vettek részt. A program célja az volt, hogy közösen értékeljék a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet létrejöttének körülményeit, fejlődésének főbb állomásait, valamint az elmúlt húsz év során kialakult szakmai együttműködések tapasztalatait. A beszélgetés hangsúlyosan foglalkozott a határokon átvélő közművelődési kapcsolatok jelentőségével és a jövőbeni szakmai irányokkal.

c) Hálaadás és áldás.

A jubileumi rendezvénysorozat második napja 2025. december 16-án a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet székházában kezdődött. Az ünnepi program előtt hálaadás és áldás hangzott el az Intézet eddigi és jövőbeli, a nemzeti kultúra szolgálatában végzett munkájáért. Az áldást ft. Sáfrány Dávid plébános szolgáltatta. Ez a programelem szimbolikus módon kapcsolta össze az intézmény húszéves múltját a jövőbe vetett közös felelősséggel és elköteleződéssel.

d) Ünnepi gálaműsor.

A jubileumi rendezvénysorozat központi eseménye a Zentai Művelődési Ház nagytermében megrendezett ünnepi gálaműsor volt, amely telt házas érdeklődés mellett zajlott. Az ünnepi műsort Kormányos Gyöngyi, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet igazgatója nyitotta meg. Ünnepi köszöntőt mondott Hajnal Jenő, az intézet alapítója, Fremond Árpád, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke, Juhász Bálint, a Tartományi Képviselőház elnöke, Nacsá Lőrinc nemzetpolitikáért felelős államtitkár, valamint dr. Pásztor Bálint, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke. A felszólalások közös üzenete az volt, hogy a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet mára a vajdasági magyar kulturális és tudományos élet meghatározó intézményévé vált, amely egyszerre őrzi a múlt értékeit, gondozza a jelent és formálja a jövőt.

Az ünnepi gálaműsor részeként zenei és művészeti programokra került sor. Közreműködött Babos Fehér Nóra énekesnő, továbbá bemutatásra került az Anador szép Anna című népzenei előadás, amely a Dúrmoló népzenei táborban közreműködő fiatalok részvételével valósult meg. A program a vajdasági magyar népzenei hagyományok élő továbbörökítését hangsúlyozta.

Jelölések elkészítése és benyújtása. 2025 októberében és novemberében a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet több kiemelkedő szakmai felterjesztést készített el és nyújtott be, amelyek a vajdasági magyar kulturális élet meghatározó személyiségeinek elismerését szolgálták.

2025 októberében az Intézet elkészítette és benyújtotta javaslatát **Sutus Áron**, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség elnöke részére a **Karácsony Sándor-díj** odaítélésére. A jelölés részletes indoklása bemutatta több mint másfél évtizedes, elkötelezett munkásságát a vajdasági és a Kárpát-medencei magyar közművelődés, a néptáncmozgalom, az amatőr színjátszás és a közösségépítés területén. A felterjesztés alapján Sutus Áron érdemesült a díjra.

2025 novemberében az Intézet további két szakmai jelölést készített el a **Magyar Életfa díjra**. Az egyik felterjesztés **dr. Várady Tibor** jogtudós, író, akadémikus életművét mutatta be, részletesen ismertetve tudományos, oktatói és irodalmi tevékenységének nemzetközi jelentőségét, valamint a vajdasági magyar közösség érdekében végzett több évtizedes munkáját.

A másik jelölés **Tóth Vilmos** építész munkásságát méltatta, kiemelve az organikus építészet iránti következetes elköteleződését, a hely szellemiségének tiszteletét, valamint azt a szemléletet, amely szerint az épített környezet a közösségi identitás hordozója és erősítője. Alkotásai – legyenek azok lakóterek vagy közösségi épületek – emberléptékűek, arányaikban harmonikusak, és szervesen illeszkednek a vajdasági tájhoz és kulturális örökséghez. Az Intézet munkaközössége mindkét jelöltet méltónak tartotta a Magyar Életfa díj elnyerésére, amelyet a felterjesztések alapján mindketten meg is kaptak.

Ezzel párhuzamosan elkészült **László Sándor** színész, rendező, egyetemi tanár jelölése a **Jászai Mari-díjra**. A felterjesztés összefoglalta több mint négy évtizedes művészi és pedagógiai munkásságát, valamint hangsúlyozta szerepét a vajdasági és a magyarországi színházi élet szakmai kapcsolatainak erősítésében. A dokumentáció rövid és részletes szakmai méltatást, korábbi kitüntetéseinek felsorolását, valamint az Intézet hivatalos támogatását is tartalmazta.

Sebők Valéria, többszörösen kitüntetett és elismert hímző, népi iparművész **Népművészet Mestere** elismerésben részesült Intézetünk és a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke felterjesztése nyomán. A rangos címet évente tíz a Kárpát-medencében élő kézműves kapja meg, olyan alkotók, akik hosszabb időszak alatt kifejtett munkásságuk során kiemelkedő teljesítményt értek el a népművészet területén. Sebők Valéria a több évtizedet átölelő munkássága elismeréseként vette át a díjat Budapesten.

VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET
ZAVOD ZA KULTURU VOJVODANSKIH MAĐARA
INSTITUTE FOR HUNGARIAN CULTURE IN VOJVODINA

Poštanska 18, 24400 Senta, Srbija
Telefon: +381 (24) 816 790
Fax: +381 (24) 816 390
Mobil: +381 63 563 115
E-mail: info@vmmi.org
www.vmmi.org

Valamennyi jelölés teljes körű szakmai dokumentációval és részletes indokolással készült el a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet munkaközösségének előkészítő munkája nyomán, hozzájárulva a vajdasági magyar kulturális értékek országos és nemzetközi szintű láthatóságának és elismertségének erősítéséhez.

SZAKMAI KÉPZÉSEK, TALÁLKOZÓK, SZEMLÉK

Vajdasági Magyar Amatőr és Diákszínjászok Tizenhetedik Tábora – MAdT 2025.

A 2025-ben a MAdT tabor július 3. és 10. között került megszervezésre. A hétnapos munka három helyszínen folyt, a helyszíneket a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium, a Thurzó Lajos Művelődési–Oktatási Központ, valamint a Zentai Magyar Kamaraszínház biztosította. A táborban 23 résztvevő, 6 oktató, valamint 2 koordinátor/szervező volt, tehát összesen 31 fő.

A tábor célja, hogy olyan képzési lehetőséget biztosítson, amely elősegíti a fiatalok közművelődési aktivitását és az utánpótlás-nevelést és hogy felkeltse és fenntartsa a fiatalok érdeklődését, és ezzel a digitális generáció figyelmét ismét a közösségi élményekre irányítsa. A színjászó tábor a műkedvelő színjászó csoportok és vezetőik képzésének részeként működik, és olyan fiatalokat vár, akik kezdőként, vagy már tapasztalt színjászóként, rendezőként szeretnének fejlődni. A színjászó csoportok esetében a felső életkorhatár 32 év, míg a rendezői csoportba bárki jelentkezhetett 18 éves kortól, aki érdeklődött és új szakmai tapasztalatokat szeretett volna szerezni. 2025-ben először dráma- és forgatókönyvírás csoport is indult, ahová 15 éves kortól lehetett jelentkezni.

A 17. MAdT csoportvezetői voltak:

- Mezei Kinga Jászai Mari-díjas vajdasági magyar rendező, színművész, díszlet- és jelmeztervező (Zenta),
- László Judit színművész (Újvidék) valamint Ricz Ármin színművész, rendező (Péterréve),
- Oláh Tamás teatrológus, dramaturg (Magyarakanizsa),
- Lőrinc Tímea színész, az Újvidéki Egyetem Művészeti Akadémiájának beszédtanára.

A projekt értékelése:

A 2025. évi MAdT-ba Vajdaság egész területéről érkeztek résztvevők. A csoporttagok között egyaránt voltak kezdők és a színjászást haladó szinten művelők, amely ugyan megnehezítette a csoportvezetők munkáját, ám ezt a nehézséget a megfelelő gyakorlatokat alkalmazva, csoporton belüli közösségépítéssel hidalták át. A csoportvezetők, tanárok szakmai jártasságukkal, pedagógiai tudásuk alkalmazásával együttműködő, összetartó csoportokat teremtettek. A csoporttagok így sokkal jobban egymásra voltak utalva, részükről is nagyobb figyelmet igényelt a közös munka. Nemcsak színjátékot, de empátiát is tanultak. Ahogy a korábbi években, úgy idén sem a produkció került a fókuszba, inkább a műhelymunkára helyeződött a hangsúly, a készség- és képességfejlesztésre, valamint a közös alkotásra.

Népdalkörvezetők képzése. 2025. január 25-én Temerinben tartottunk képzést Borsi Ferencsel, az Óbudai Népzenei Iskola csókai származású mesteroktatójával. A dél-bácskai népzenei oktatók mellett Magyarkanizsa és Törökkanizsa község oktatói is részt vettek a képzésen, amely a vajdasági kistájokról, valamint a népdalcsokrok szerkesztéséről és a népies műdalok jellemzőiről szólt.

Szakmai segítségnyújtás egyéneknek és csoportoknak Vajdaság-szerte. 2025 márciusa és áprilisa folyamán a Zenta község területén működő csoportoknak (Déliáb vegyes kórus, Pöndöly asszonykórus, Sarkantyú tamburazenekar, Tópart és Tavirózsa vegyes kórus, Kék Pántlika asszonykórus, Tornyosi asszonykórus és tamburazenekar, Népdalbarátok Klubja vegyes kórus és citerazenekar, Bazsarózsa asszonykórus) segítettünk. A próbákat a népzenei archivisták látogatta, több esetben népdalcsokrot állított össze és tanított be nekik. Továbbra is anyagokat válogattunk csantavéri és bácsfeketehegyi tamburazenekaroknak, a moholi, a kevi, a kispiai, a kúlai, a magyarkanizsai, a horgosi, az oromi, az oromhegyesi, a szenttamási, a törökkanizsai, a verseci és a völgyesi kórusoknak, néptáncsoporthoz segítünk hangfelvételekkel, kottákkal, szövegekkel, illetve jó tanácsokkal. Elsősorban a saját településükön, vagy szűkebb régiójukban gyűjtött népdalokat válogatunk és tanítjuk vissza a műkedvelő énekeseknek és zenekaroknak, a nekik megfelelő hangfekvésben és szövegeinek tematikájában. Ennek feltétele a csoportok ismerete, tevékenységének állandó követése terepre járás formájában. A megszületett és kigyakorolt népdalcsokrok általában a Durindón is bemutatásra kerülnek.

Szervezett és rendszeres népzeneoktatási hálózat. A téli szünet elmúltával beindult januárban a rendszeres oktatás. Intézetünk már kilenc településen koordinálja és segíti a heti rendszerességű népzeneoktatást a helyi művelődési egyesületekkel együttműködve. Adán, Csókán, Magyarkanizsán, Moholon, Szajánban, Tizzaszentmiklóson, Tornyoson, Törökkanizsán és Zentán működnek többségében fiatalokból álló népzenei csoportok. Az oktatást hangszerekkel és oktatókkal, vagy oktatási anyaggal segítjük a településeken együttműködési megállapodás alapján. Ez felelősségteljes és örömteli munka, látván, hogy egyre többen csatlakoznak, szeretik meg a népdalokat. Jelenleg mintegy százhusz gyermek és felnőtt citerán, pásztorfurulyán, tamburákon és vonós hangszereken tanul muzsikálni elsősorban vajdasági népdalokat heti rendszerességgel, a legtöbben közülük rendszeresen szerepelnek legalább helyi szinten.

A Zentai Magyar Kamaraszínházban 2025. március 1-én megtartottuk a félévi vizsgakoncertet, ahol 30 előadott népdalcsokrot elemzett végig a tanári kar az első féléves munkából. Az oktatás mellett nagy hangsúlyt fektetünk a népzeneészek közösségének fejlesztésére, közös kurzusok, fellépési lehetőségek szervezésével az év folyamán, szorgalmazzuk a fiatal zenészek aktivitását a néptáncot kísérő funkcióban is.

Az őszi félév megkezdődött sikeresen és a heti szinten megvalósuló népzeneórák a településeken megtartott karácsonyi műsorokkal záródtak. November 4-én az Intézetben

megbeszélést tartottunk a népzeneoktatási hálózatunkban részt vevő művelődési egyesületek vezetőivel, illetve képviselőivel.

Nyári Népzenei Műhely (Karmoló) Tóthfaluban. 2025. augusztus 13–16. között megtartottuk az első népzenei alkotóműhelyünket 30 fővel. Feldolgoztunk a vajdasági gyűjtésekből a születéshez, gyermekkorhoz, párválasztáshoz, pásztorélethez, katonasághoz, lakodalomhoz, summássághoz és rabsághoz kötődő dalokat. Tartalmas 4 napot töltöttünk Tóthfaluban, sokat tanultak, fejlődtek a fiatalok, az eredmény pedig egy 45 perces szerkesztett népzenei műsor lett, amely az *Anador szép Anna* címet kapta. Az emberélet fordulóit ballada részletekkel, vajdasági népdalokkal és hangszeres darabokkal mutatja be a születéstől a felnőttkorig. Először Tóthfaluban adtuk elő az alkotóműhely zárásaként.

Bemutatókat szerveztünk és tartottunk meg szeptemberben Zentán és Magyarszentmihályon, októberben Péterrévén, novemberben és decemberben pedig 30 perces rövidített változatát Zentán. Az előadásban közreműködő 14-18 éves fiatalok lelkesedése azóta is töretlen és 2026-ban további felkéréseknek teszünk eleget az *Anador szép Anna* című előadással.

Művészet és műemlékvédelem XIII., augusztus 1-9., Óbecse. Megrendezésre került a XIII. Művészet és műemlékvédelem tábor Óbecsén a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, az óbecsei Városi Múzeum, a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kara és a Mű-Hely-Ház Egyesület szervezésében, az Óbecsei Önkormányzat támogatásával. A táborban készült alkotások kiállításmegnyitójára Óbecsén, a Városi Múzeumban, valamint a Weinbergerházban került sor. A kiállítást Kiss Igor, Lázár Tibor és Tojzán Ákos nyitotta meg. A Pécsi Tudományegyetem festő és szobrász szakos egyetemi hallgatóinak koordinátora dr. Raffay Endre vajdasági származású művészettörténész, a középkori magyar művészet és a szecesszió kutatója, a Pécsi Tudományegyetem Művészettörténeti Tanszékének egyetemi docense volt.

TUDOMÁNYOSSÁG

Banat Heritage Portal

2025-ben megkezdődött a *Banat Heritage Portal – Digitalisation of the cultural traditions of the Banat region – securing the easy access for tourists and experts* elnevezésű, szerb–román határon átnyúló IPA projektum (RORS00227) megvalósítása partnerségben a resicabányai Montan Múzeummal.

A nyár folyamán megtörtént a három kiválasztott **néprajzi gyűjtemény**, a kisoroszi, az erzsébetlaki és a hertelendyfalvi tájház **dokumentálása**. A dokumentálás során a tárgyakat fotózták és adatolták, (megnevezés, tárgycsoport, gyűjteményi egység, használat helye és ideje, készítés helye, anyag és technika, méret, leírás). A három gyűjteményben összesen 1206 tárgy lett dokumentálva (Kisorosz – 363 tárgy; Erzsébetlak – 367 tárgy; Hertelendyfalva – 476 tárgy). A dokumentációs munkát Nagy Abonyi Ágnes és Silling Léda néprajzkutatók végezték el, a fotózást pedig Resócki Rolland. Emellett 360 fokos felvételek is készültek a gyűjtemények tereiről, amelyekből a későbbiekben az ertektar.rs honlapra készülnek virtuális kiállítások. A munka 2026-ban a leírások és a fotók Vamadiára/Banatdiára való feltöltésével folytatódik.

NOBORDER

2025-ben folytatódott a *NOBORDER – Határ, ami nem választ el* elnevezésű IPA projektum (HUSRB/23R/22/018) megvalósítása partnerségben a bajai Türr István Múzeummal és a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karral.

Az év folyamán megtörtént a korábbi időszakban dokumentált három néprajzi gyűjtemény tárgyfotóinak digitális közzététele a Vamadián (részletesen lásd a Digitális tartalomszolgáltatás fejezetben), valamint elkészületek a tájházak virtuális kiállításai is (<http://ertektar.rs/tajhazak>).

Kárpát-medencei néprajzi konferencia. A Noborder projekt keretében és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet fennállásának 20. évfordulóját ünnepeelve 2025. október 16-án szakmai konferenciát szerveztünk Zentán *Élő gyűjtemények – a néprajzi, helytörténeti gyűjtemények és tájházak szerepe közösségeinkben* címmel. A tanácskozás célja az volt, hogy a Kárpát-medence különböző régióiból érkező szakemberek segítségével áttekintést adjon a tájházak és helytörténeti gyűjtemények jelenkori szerepéről, közösségi hatásáról és fejlődési irányairól. A konferencia ünnepélyes megnyitóján Vincze Máté Gábor közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár, Hajvert Ákos, a Magyar Nemzeti Tanács kulturális tanácsosa, valamint Kudlik Zoltán tartományi művelődési segédtitkár mondott köszöntőbeszédet. A délelőtti előadások első blokkja a tájházak és szabadtéri gyűjtemények 21. századi funkcióit járta körül. A délutáni szekció még tágabb perspektívából közelített a kulturális örökség témájához. A nap második felében megtartott kerekasztal-beszélgetés a

magyarországi, horvátországi és vajdasági szakemberek tapasztalatcseréje révén mélyítette el a konferencia témáit. A résztvevők arra keresték a választ, hogyan működnek a különböző régiók tájházai és gyűjteményei, milyen jó gyakorlatok segítik a fenntarthatóságot, és milyen kihívásokkal néznek szembe a kulturális örökség őrzői. A beszélgetés során felidéztek az egyes régiókra jellemző gyűjteményalapítási motivációk sokféleségét (emlékállítás egy eltűnő életformának, közös identitásalap képzése, felülről jövő, de a közösség által nem támogatott kezdeményezés stb.), és a gyűjtemények számos hasznosítási lehetőségét (pl. a tájház mint oktatási helyszín). A beszélgetés során felmerült a vajdasági tájházakat összefogó szakmai szervezet alapításának szükségessége is. A konferencia jelentős számú érdeklődőt vonzott, a közönség soraiban jelen voltak a környező települések művelődési intézményeinek és civil szervezeteinek képviselői, különös tekintettel azokra, akiket közelebbről is érint a téma (tájházak, gyűjtemények fenntartó, gondozói, magángyűjtők). A rendezvényt kísérő, előző napi programok – a „Közösségi házak – emberi közösségek” című kerekasztal-beszélgetés, valamint két kiállítás megnyitó, a *Makovecz Imre – Közösségi házak és a Lengjetek, Kárpát-medence zászlai* című nemezművészeti kiállítás megnyitója – tovább gazdagították a szakmai élményt. A konferencia másnapján az előadók és vendégek szakmai kirándulást tettek Bajsán, ahol a helyi Etno Hagyományápoló Kézművesek Köre kalauzolásában megtekintették a magyar, a szerb és szlovák néprajzi gyűjteményeket.

A *NOBORDER – Határ, ami nem választ el* elnevezésű IPA projektum (HUSRB/23R/22/018) keretében folytatódott a vajdasági nemzetiségek művelődési intézeteivel közösen megvalósított **népviselőt-kiállítás** utaztatása. A kiállítás két új helyszínen nyílt meg: 2025. február 26-án Szabadkán, a Vajdasági Horvát Művelődési Intézet épületében, majd 2025. október 30-án Nagybecskerekén, a Vajdasági Román Művelődési Intézet székházában. Emellett 2025. május 24-én ismét Zentán, a Kiszsinagógában volt látható a kiállítás kibővített anyaggal *Éneklő képek – táncoló népek* címen, kiegészítve Petar Dešić fotóművésznak a vajdasági nemzeti kisebbségek (magyar, horvát, szlovák, bunyevác, román és ruszin közösségek) hagyományos életmódját, szokásait és ünnepeit bemutató magas színvonalú fotókiállításával együtt. A rendezvényt egy színes gálaműsor zárta, amelyen a művelődési intézeteik által delegált egyesületek táncos és zenés produkciói kaptak helyet.

A KULTURÁLIS KÍNÁLAT ÁLTALÁNOS HOZZÁFÉRHETŐSÉGE, A MŰVÉSZETI ALKOTÁSOK TERJESZTÉSE, KIADÓI TEVÉKENYSÉG

Hónap könyve: **2025/1:** Novák Anikó: Oto Horvat: *Éjszakai vetítés* (Novi Sad: Akademska knjiga, Budapest: Prae, 2024); **2025/2:** Komáromi Dóra: Bicskei Gabriella: *Lordanya képpel* (Forum, 2023); **2025/3:** Kónya Sándor: Borsi Ferenc: *A magyar asztali citera típusai* (Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet, 2018); **2025/4:** Kovács Jolánka: Fellingner Károly: *Vajdasági gólyafészek* (AB ART Kiadó, Felsőnyárád, 2022); **2025/5:** Kelemen Emese: Bíró Tímea: *Moldva* (Forum, 2024); **2025/7:** Ladányi István: Bozsik Péter: *Elterelő hadművelet* (Forum, Kalligram, 2024); **2025/8:** Kormányos Ákos: Tolnai Ottó: *Költő disznósírból* (Kalligram, 2004); **2025/10:** Szerda Zsófia: Blumm: *Biciklizéseink Török Zolival* (József Attila Irodalmi Egyesület, Prae.hu, Symposium, 2011); **2025/11:** Hicsik Dóra: *Izmos irodalmi kötetekben: Kosztolányi Dezső és Csáth Géza önképzőkörének jegyzőkönyvei* (Dotnet Kft., Szabadkai Városi Múzeum, 2021); **2025/12:** Hózsa Éva: Csík Mónika: *A mese vándorútja* (Forum, 2025).

Légyott a könyvvel 2025: A Légyott a könyvvel rendezvény 2012 óta a kiadóvezetők, szerzők, szerkesztők és könyvbarátok találkozóhelye, fóruma. A villámkönyvbemutatók során a kiadók a legújabb könyveiket mutatják be. Az esemény – melynek apropóját minden évben a budapesti Ünnepi Könyvhét szolgáltatja – könyvvásárral is kiegészül.

A rendezvénynek a Rin-Tin-Tin Klub kerthelyisége adott otthont. Kiadóként bemutatkozott a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet (VMMI), a Forum Könyvkiadó Intézet, az Életjel Kiadó és a zEtna Kiadó. A VMMI-t szerzőként Juhász Gyula népzenei munkatárs képviselte, aki a *Virágos kert a horgosi nagytemplom – horgosi népdalok* című kiadványunkról adott összefoglalót. A Forum Agárdi Gábor: *Szalonspicc*, Bíró Tímea: *Moldva*, Silling István: *Szobrok a polc alól*, Csík Mónika: *A Mese vándorútja*, valamint a Bicskei Gabriella szerkesztésében megjelenő, *Mezei Erzsébet* című, képzőművészeti tárgyú könyvet mutatta be. A moderátorok Brenner János és Antalovics Péter voltak. Rajsli Emese és Radics Viktória a Forum TraN(S)zakció c. műfordítás-sorozatában az utóbbi években megjelent könyvekről osztott meg tudnivalókat.

Az Életjel Kiadót Dévavári Beszédes Valéria, Földi Erzsébet és Bence Erika képviselte. Ők Földi Erzsébet *Tükörkép háttérrel* című regényét méltatták.

Beszédes István: *Viszonylag szép* és Verebes Ernő: *Sejtés* című legújabb verseskönyvéről a két szerző beszélgetett a szerzői és moderátori szerepeket játékosan váltogatva.

Az eseményt a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, a Forum Könyvkiadó Intézet, az Életjel Kiadó és a zEtna Kiadó szervezte, a Tartományi Művelődési, Tömegtájékoztatási és Vallási

Közösségi Titkárság, a Rin-Tin-Tin Klub és a zentai Kommunális-lakásgazdálkodási Közvállalat támogatta.

Könyvbemutatók.

2025.01.21., Óbecsei Népkönyvtár, Gyura Julianna: *1111 babona – Zenta vidéki hiedelemszótár.* A magyar kultúra napja alkalmából az óbecsei Népkönyvtár dísztermében január 21-én bemutatták Gyura Julianna: 1111 babona – Zenta vidéki hiedelemszótár című könyvét. A szerzővel a kötet szerkesztője, Hajnal Jenő beszélgetett.

Az óbecsei bemutató nyitányaként – Fenyvesi Szilvia könyvtárosnak, az esemény koordinátorának bevezetője után – a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör hétagú Botra férfikórusa énekelt el a Himnuszt. A jelenlévőket Lovas Dijanta, a könyvtár igazgatója és Szerda Balázs, Óbecse község művelődéssel és civil szervezetekkel megbízott tanácstagja köszöntötte ünnepi beszéddel.

Rókus Zoltán színművész babonákat olvasott fel a könyvből, Nagy Abonyi Szabolcs pedig népmesemondással emelte a rendezvény színvonalát. Gyura Julianna prezentációval kísért előadása során a nézők végigkövethették a könyv megszületésének hosszú és fordulatokban gazdag történetét. Az 1111 babona című néprajzi gyűjtemény 2024-ben a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet kiadásában jelent meg.

Az esemény szervezője az óbecsei Népkönyvtár, míg támogatója a Nemzeti Kulturális Alap, a Bethlen Gábor Alap, a Magyar Kormány – Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága volt.

Szentmártoni János József Attila-díjas költő januárban látogatott el Vajdaságba, ahol több állomásos turnén mutatta be *Eső előtt hazaérni* című könyvét. A körút a Magyar Nemzeti Tanács támogatásával és szervezésében valósult meg, de a költőnek a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet biztosított szállást, valamint a turné zentai állomásán a szervezési munkákat vállalta magára. A zentai könyvbemutató **2025. január 31-én** volt.

2025.02.25., Budapest, Honvéd Kulturális Központ, Molnár Tibor: „Magányos sír” – első világháborús osztrák–magyar katonai temetők, emlékművek a mai Vajdaságban és Belgrádban. Molnár Tibor: „Magányos sír”: Első világháborús osztrák-magyar katonai temetők, emlékművek a mai Vajdaságban és Belgrádban c. könyvének bemutatóját február 25-én Budapesten szervezték.

A Stefánia Palota – Honvéd Kulturális Központ Zrínyi termében megtartott rendezvény moderátora Illésfalvi Péter, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum kutató történésze volt, a beszélgetésen részt vett a szerző, Molnár Tibor helytörténész-levéltáros, mgr. Hajnal Jenő kulturális mediátor, a kötet szerkesztője, továbbá Pintér Tamás hadtörténész, a Nagy Háború Közhasznú Alapítvány elnöke.

A „Magányos sír” a Délvidékiek a nagy háborúban sorozat 8. kötete. A szerző azoknak a katonáknak a sorsával foglalkozik a könyvben, akik nem a fronton haltak meg, így különböző, hadikórházakhoz közeli katonai temetőben nyugszanak valahol Vajdaság, ill. Belgrád területén. A kutatómódszertant illetően elmondta: a terepbejárás levéltári kutatásokkal egészült ki. Hajnal Jenő kiemelte, a könyv nagy érdeme, hogy közelebb hozza a ma élőkhez, elsősorban a fiatalabb nemzedékekhez egy lassan feledésbe merülő korszak emlékhelyeit: a hadisírokat, a katonai temetőket. Pintér Tamás, a Nagy Háború blog szerkesztője a szerző veszteségkutatásait példaértékűnek nevezte a Kárpát-medence minden magyar közössége számára.

2025.03.11. Magyarokanizsa, József Attila Könyvtár, Molnár Tibor: „Magányos sír” – első világháborús osztrák-magyar katonai temetők, emlékművek a mai Vajdaságban és Belgrádban.

2025.03.12. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet oszlopcsarnokában tegnap megnyílt a **dr. Várady Imre ügyvéd és kisebbségpolitikus közéleti munkásságát bemutató dokumentumkiállítás.** A rendezvényen bemutatásra került **A. Sajti Enikő: Kisebbségen – Délvidéken. Várady Imre (1867–1959)** című könyve. A szerzővel dr. prof. Várady Tibor beszélgetett.

2025.04.03., VMMI oszlopcsarnok, Nagy Tibor: Löszbe taposva: Topolya és környéke a még hidegebb napok idején. A kötet az 1944/45-ös partizánmegtorlások áldozatainak állít emléket, többek között a szerző által felkutatott és megszólaltatott még élő szemtanúk elmondásai alapján. Az eseményen a szerzővel Tomik Nimród történész beszélgetett.

2025.04.15., Újvidék, Petőfi MMK, Gyura Julianna: 1111 babona. Nagy érdeklődés és remek hangulat jellemezte Gyura Julianna 1111 babona – Zenta vidéki hiedelemstár c. néprajzi gyűjteményének újvidéki bemutatóját. A Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ székházában megtartott könyvbemutatót több fellépő, közreműködő is színesebbé tette, így a Vajdasági Magyar Népművészeti és Közművelődési Központ két leánykórusa, a Füsti fecskék és a Pintyőke (felkészítő: Hanák Rigó Ildikó), valamint Nagy Abonyi Szabolcs mesemondó. Az esemény házigazdája Ladisity Melinda volt. A bemutatót a Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ szervezte.

[összeáll.] Németh István, Juhász Gyula: Virágos kert a horgosi nagytemplom – horgosi népdalok. A megjelent kötetet **2025. május 25-én** mutattuk be **Horgoson.** A falu műkedvelő közönsége, illetve az adatközlők leszármazottjai nagyszámban megjelentek az eseményen, amelyet Csorba-Bagi Valentina népdalénekes, népi ének oktató moderált, beszélgetett a szerkesztőkkel, Németh Istvánnal és Juhász Gyulával. Közreműködött Tillinkó Luca népdalénekes és a horgosi Kamrás együttes. **2025. június 18-án Szabadkán** Resócki Vázsonyi Csilla segítségével a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképzőn, **2025. június 20-án Zentán** is bemutattuk a kötetet.

2025. szeptember 5-én a 73. Kanizsai Író Tábor Egy kiadó egy író programjában a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet munkatársai bemutatták a Németh István és Juhász Gyula szerkesztésében megjelent *Virágos kert a horgosi nagytemplom – horgosi népdalok* (Vajdasági Magyar Művelődési Intézet – Hagyományok Háza) c. kiadványt. Juhász Gyula népzene kutatóval, népzeneessel Döme Szabolcs beszélgetett a villámkönyvbemutatón.

2025. november 7-én a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet oszlopcsarnokában került sor **Szabó Eszter: Kamaszidő** című ifjúsági regényének ünnepélyes bemutatójára. A szerzővel Surányi Zoltán beszélgetett. A programban közreműködött Dedovity Tomity Lea és Ágoston Lóránt.

Kiadói tevékenység. Megjelent és 2026-ban megjelenő könyvek.

A 2025-ös kiadási tevékenységet 4 kiadvány jelzi.

1. **Szabó Eszter: Kamaszidő** c. ifjúsági regényét Molnár Petra fiatal képzőművész illusztrációi gazdagítják.
2. **Roginer-Hofmeister Oszkár: /Közre/zárt sajtótörténetek (1945–1992): a szocialista Jugoszlávia községi magyar (ifjúsági) sajtója, alternatív kiadványai, magánperiodikái és a helyi művészeti világok.** A könyv témája a jugoszláviai magyar sajtótörténet. Olyan kisperiodikákkal foglalkozik, amelyek 1945–1992 között jelentek meg Eszéken, Feketicsen (Bácsfeketehegyen), Kishegyesen, Ómoravicán (Bácskossuthfalván), Szabadkán, Temerinben, Topolyán, Újvidéken, Zágrábban és Zentán. A kötet arra összpontosít, hogy miként alapították ezeket a lapokat, mik voltak a szerkesztési irányvonalak, és hogy az adott periodika milyen körülmények között szűnt meg. A célkitűzések egyike emellett a korabeli művelődéspolitikai, művelődés-, művészet- és sajtótörténeti folyamatoknak való megfeleltetés, valamint az adott kisperiodika elhelyezése a jugoszláviai magyar művészeti világok és együttműködési hálózatok összefüggésrendszerében.
3. **Vajdasági magyar értéktár: Vajdaság kincsei.** Fotókkal illusztrált népszerűítő kötet. A Vajdasági Magyar Értéktárban szereplő értékek gyűjteménye, melyek az ún. értékpiramis külhoni magyar érték szintjén vagy annál magasabban helyezkednek el.
4. **Hétköznapi hősök.** Részlet az Előszóból: „A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet *Hétköznapi hősök* programja több éven keresztül biztosított lehetőséget arra, hogy általános iskolás fiatalok/diákok – tanáraik és mentoraik segítségével – kutatóvá, krónikássá, felfedezővé váljanak. Az itt olvasható írások olyan személyek életútját mutatják be, akik tetteikkel példát mutattak közösségük előtt – tanítók, gazdák, iparosok, lelkipásztorok, közösség-szervezők –, akiknek a munkája, a tevékenysége, a közösségért vállalt szerepe értékévé vált, gyakran csendesen, reflektorfény nélkül.”

VAJDASÁGI MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET
ZAVOD ZA KULTURU VOJVODANSKIH MAĐARA
INSTITUTE FOR HUNGARIAN CULTURE IN VOJVODINA

Poštanska 18, 24400 Senta, Srbija
Telefon: +381 (24) 816 790
Fax: +381 (24) 816 390
Mobil: +381 63 563 115
E-mail: info@vmmi.org
www.vmmi.org

Az NKA 2025-ös pályázatára a VMMI 3 kéziratot nyújtott be (támogatás esetén a könyvek megjelentetése 2026-ban esedékes).

2026. február 18.

Ujhelyi Nándor

az Igazgatóbizottság elnöke